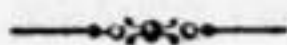

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ

·Η

Η ΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΟΙΝΗ

Α΄

Αἱ πρῶται ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου ἔστιλβον μόλις ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ ὀρόφου τῶν Ἀπομάχων, ὅτε φωνή τῆς σάλπιγγος, ἡ γνωστὴ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Παρισίων καθ' ὃν καιρὸν σιδηρόδρομοι δὲν ἦσαν εἰσέτι τὸ σύνηθες μέσον τῆς συγκοινωνίας, ἀνήγγειλεν εἰς ἓν τῶν προαστείων αὐτῆς τὴν ἄφιξιν τῆς ταχυδρομικῆς ἀμάξης.

Ἡ κιβωτὸς αὕτη, ἡ πολλάκις κατὰ μίμησιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ προπάτορος ἡμῶν Νῶε, «ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων» περιέχουσα, ἐστάθη εἰς τὸ σύνηθες ταχυδρομικὸν κατάστημα, καὶ ἀπὸ τῶν σπλάγχχνων αὐτῆς ἐπήδησε πρῶτον ἐλαφρὰ καὶ ἀερώδης ὀρχήστρια, συλλέξασα στεφάνους καὶ χρήματα εἰς Μασσαλίαν, καὶ ἐρχομένη νὰ σφραγίσῃ τὰ διπλώματα τῆς δόξης της καὶ εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῆς φιλοκαλίας, τὸν δῆμον τῶν Γαλατικῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ χαρίεσσα νύμφη διὰ τῶν ὁδῶν ἃς ἄλλοτε εἶχε περιτρέξει ὡς ὑπηρέτις εἰς τινὰ τῶν πολυαρίθμων ναῶν τοῦ

συρμοῦ, διηυθύνθη, νομίζομεν, πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ θεάτρου.

Μετ' αὐτὴν δ' ἐξῆλθον τῆς ἀμάξης, εἰς ἀκμὴν εἰσέτι φιλονεικίας διατελοῦντες, δύο μεσαίας ἡλικίας ἄνδρες, ὧν ὁ μὲν, γραφεὺς παρ' ἐνὶ τῶν τελωνείων τῆς Μασσαλίας, εἶχεν ἐσχάτως γίνει ἐκπτωτος διὰ γραφικά τινα λάθη, κατὰ παραδρομὴν βεβαίως παρειαφύσαντα εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ καταστήματος, καὶ ἐλαττοῦντα κατὰ τινὰς χιλιάδας τὸ κεφάλαιον τῶν εἰσοδημάτων. Ὁ γεννάδας ἐρρήτορεύε κατὰ τοῦ ὑπουργείου, κατὰ τῶν βουλῶν, κατὰ τῶν φόρων, κατὰ τοῦ αὐθαιρέτου, ἔβλεπε τὴν Γαλλίαν ἐπ' ἀκμῆς ξυροῦ καὶ ὑποσκαπτομένην ὑφ' ὑπονόμων, καὶ ἤρχετο νὰ ζητήσῃ θέσιν διανομέως εἰς ἐν τῶν γραφείων τῶν ἐφημερίδων τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ὁ δ' ἄλλος, μικρὸς τὸ ἀνάστημα καὶ ὅλος στρογγύλος, ἐκτὸς ὅτι ἡ τεραστία κοιλία τοῦ ἐξέχουσα διέκοπτε τὴν γεωμετρικὴν συμμετρίαν τοῦ σφαιροειδοῦς σώματός του, ἦτο βουλευτῆς σπεύδων νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν συνεδριάσεων, εὐρίσκων δὲ τὰ πάντα μέλι καὶ γάλα, τὴν Γαλλίαν ἀνθοῦσαν, τοὺς ὑπουργοὺς ἐκλαμπροτάτους, καὶ τὰς τραπέζας τῶν πολυτελεστάτας.

Ἐννοεῖται ὅτι μὴ εὐρίσκοντες τὴν δημοσίαν ὁδὸν τόπον κατάλληλον τῆς περαιτέρω συζητήσεώς των, οἱ δύο φίλοι ἀποχαιρετηθέντες ἀπεχωρίσθησαν, καὶ ὁ μὲν ὑπῆγε νὰ ἐμφανίσῃ τὴν διαταγὴν τῆς παύσεώς του ὡς εἰσιτήριοι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ «Αἰῶνος» ἢ τῆς «Συνταγματικῆς,» ὁ δ' ἔσπευσε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τινὰ συγγενῇ τινὸς τῶν γραφείων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ὧν βέβαιος νὰ ἐμφανισθῇ καὶ προσέτι νὰ προσκληθῇ τὴν αὐτὴν ἐβδομάδα εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα.

Ὁ δὲ μετ' αὐτοὺς ἐγκαταλείψας τὴν ἄμαξαν ἦτον ἀνὴρ λευκόθριξ μὲν, ἀλλὰ φαινόμενος ὡς παρακμάσας παρ' ὥραν. ὁ ἐνδυμὰ του ἦτο σεμνόν, ἡ ὄψις του ὠχρὰ, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέφραζον λύπην ἴσως ἢ σκέψιν.

Καταβάς δ' εἰς τὴν ὁδόν, πρὸς οὐδὲν μέρος ἔστρεψε τὰ ἰσχυρά του, ἀλλ' ἰσάμενος ἔρριψε βλέμματα ἀμφίβολα πρὸς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς ἐκαστὴν τῶν πολυορόφων οἰκιῶν καὶ τὰς τεθλασμένας στέγας των, καὶ ἐφαίνετο ἢ μὴ ἔχων σταθεράν ἀπόφασιν πρὸς τοῦ μέλλει νὰ πορευθῇ, ἢ ζητῶν νὰ εὕρῃ εἰς παλαιὰς ἀναμνήσεις τὸν μίτον ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς μεγαλοπόλεως.

Τέλος ἔλαβε μίαν διεύθυνσιν, εἰς ἕκαστον βῆμα διακόπτων τὸν ὁρόμον του, θεωρῶν ἕκαστον ἀντικείμενον, ἐξετάζων ἐκάστην ἐπιγραφὴν ἐργαστηρίου, καὶ φαινόμενος ὅτι ἀρέσκεται, ὅτι κινεῖται ὑπὸ αἰσθήματος ἀγαλλιάσεως εἰς πᾶν τι νέον παρουσιαζόμενον εἰς τὴν ὄψιν του, καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἀδιάφορα αὐτὰ, ὅποια ἡ θύρα τῆς οἰκίας, ὁ παλαιὸς ἐξώστης, ἡ χρυσῇ ἐπιγραφῇ τοῦ καφεπωλείου, τὸ ἐσκονισμένον ἐργαστήριον τοῦ παλαιοπώλου.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διέτρεξε διαφόρους ὁδοὺς, φερόμενος ὡς ἡ διεύθυνσίς των τὸν ἔφερε, καὶ ὁμοιάζων ὡς ἂν εἶχε σκοπὸν πρῶτιστον τῆς ἀφίξεώς του τὴν ἄσκοπον ταύτην πλάνησιν εἰς τὸ ἀπέραντον πλέγμα τῶν ὁδῶν τῶν Παρισίων.

Φθὰς δ' εἰς τὸ τέρμα μιᾶς, ὕψωσε τὰ ὄμματα πρὸς τὴν ὁδηγὸν ἐπιγραφὴν, καὶ ἀνέγνω, «πλατεία τῆς Γρέβης,» (τὸ σύνηθες θέατρον τῆς ἐκτελέσεως τῶν κεφαλικῶν ποινῶν.)

Ἡ ὄψις του αἰφνυδίως παρήλλαξε, κρύφιος τρόμος ἐκυρίευσεν ὅλα τὰ μέλη του, καὶ καλυφθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς

διὰ τοῦ πλατέως μανδύου του, ὁπισθοδρόμησεν ἀκουσίως ἐν βῆμα. Ἄλλ' ὁ χαρακτήρ του δὲν ἐφαίνετο νὰ μετεῖχε παιδαριώδους φόβου, ὅθεν καὶ συνελθὼν προὔχώρησεν εἰς τὰ πρόσω.

Πλὴν μόλις παρήλλαξε τὴν γωνίαν, καὶ ἐν ᾧ ὅλας τὰς λεωφόρους τῆς πρωτευούσης εἶχεν ἰδῆ διὰ τὸ πάρωρον τοῦ καιροῦ κενὰς καὶ ἐρήμους, καὶ τῶν οἰκιῶν τὰ παράθυρα σχεδὸν πανταχοῦ κεκλεισμένα, διότι εἰς τὰς μεγαλόπολεις ἐξημερόνει μόλις περὶ τὰς ἐννέα, ὅλως ἀντίθετον θέαμα παρέστη ἐδῶ εἰς τὴν ὄψιν του. Ἡ πλατεία ἔβριθε πλήθους. Τὴν μεγίστην τῆς ἑκτασιν ἐκάλυπτον οἱ συρρέοντες, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἐφαίνοντο μακρόθεν ὡς μαύρη θάλασσα κυματοῦσα. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν εἰς αὐτὴν συνηθροισμένων μυριάδων, πολλαὶ ἄλλαι χιλιάδες κεφαλῶν, τῶν πλείστων γυναικείων, κομψῶς κεκοσμημένων, ἐποίκιλλον τὰ περιστοιχοῦντα τὴν πλατεῖαν παράθυρα τῶν διαφόρων ὀρόφων, καὶ ἐφαίνοντο εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς αὐγῆς ὡς ποικίλως χρωματιζόμενοι καταρράκται, εἰσρέοντες εἰς τὸν κάτωθεν αὐτῶν κλυδονιζόμενον μέγαν ὠκεανόν.

Ὁ νέηλός μας, διότι τοιοῦτον τὸ ἦθος καὶ οἱ τρόποι του τὸν ἐδείκνυσαν, ζητήσας ματαίως νὰ διασχίσῃ τὸν πεπυκνωμένον αὐτὸν ζωντανὸν ὄγκον, ἐσύρθη κατὰ μέρος, καὶ ἐστάθῃ ἐπερειδόμενος εἰς ἐξοχὴν τινα πλησίον τείχους, προβλέπων κάλλιστα τὴν σκηνὴν ἧς ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀκούσιος μάρτυς.

Καὶ ἂν δὲν ἐτεκμαίρετο αὐτὴν ὡς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν συρρέουσάντων θεατῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐκ τοῦ γυναικείου φύλου, καὶ ἂν δὲν ἐγνώριζε τὸν προσδιορισμὸν τῆς αἵματηρᾶς πλατείας ἐν ἣ εὕρισκετο, ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο νὰ τῷ μείνῃ ἵχνος ἀμφιβολίας ὅτι προητοίμαζεν ἡ κοινωνία σεσηπό-

ος μέλους αὐτῆς τὴν ἀποτομὴν, ὁπότε ἀναβλέψας, εἶδε
θήματα μόνον τινὰ ἐμπρός του ἰστάμενον τὸ φοβερὸν τοῦ
φιλοτίνου ἐφεύρεμα, τὴν αἵματηρὰν λαιμητόμον.

Ἄν δ' ἡ περὶ τούτου ἰδέα του εἶχε ἀνάγκην καὶ ἐπικυ-
ρώσεως, αἱ ἄνω τῆς κεφαλῆς του εἰς ἓν τῶν παραθύρων γι-
νόμεναι συνδιαλέξεις μεταξὺ τῶν περιμενουσῶν κυριῶν τῷ
ἐχορήγουν καὶ αὐτὴν ἐντελῶς.

— Ἡξεύρετε, ἔλεγε μία τῶν κομψοτέρων τούτων, ὅτι
δὲν ἦτον εὐγενὲς νὰ μᾶς προσκαλέσουν διὰ τὴν ἑκτὴν ὥραν,
καὶ νὰ περιμένωμεν ἤδη ὑπὲρ τὸ ἐν τέταρτον !

— Νὰ χειροκροτήσωμεν, ἀπεκρίθη εἰς τῶν παρισταμέ-
νων, οὐλόθριξ καὶ διοπτροφόρος νεανίας· ἴσως ἀνοίξῃ τὸ πα-
ραπέτασμα.

— Ἀλλὰ, ἐρώτησεν ἄλλη Κυρία, μήπως ἐκάμαμεν τὸν
κόπον ματαίως ; Ἡξεύρετε ὅτι παρητήθη ὁ γέρων δῆμιος,
καὶ λαμβάνει ἀπομαχικὸν μισθόν. Αἱ κεφαλικαὶ ποιναὶ ἀνε-
βάλλοντο μέχρι τῆς σήμερον δι' ἑλλειψιν διαδόχου του. Εἴ-
σθε βέβαιοι ; εὐρέθη νέος δῆμιος ;

— ὦ ! περὶ τούτου σᾶς ἐγγυῶμαι, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας.
Τὸν εἶδα δίδοντα εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιο-
σύνης τὸν ὄρκον του ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτι θέλει ἐκτελέ-
σει πιστῶς καὶ εὐσυνειδότως τὰ τῶν καθηκόντων του.

— Ἱερὸς ὄρκος, ὑπέλαβεν εἰς τῶν τῆς συνοδίας.

— Ὁ δῆμιος οὗτος, ἐξηκολούθησεν ὁ πρῶτος διαλεγό-
μενος, δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνήθων δημίων· οὔτε τὸ ἐνδυμα,
οὔτε οἱ τρόποι του δεικνύουσιν ἄνθρωπον τραφέντα καὶ γυ-
μνασθέντα διὰ τοιοῦτον ἐπάγγελμα. Λέγεται μάλιστα ὅτι
ἰδιαίτεροί τινες λόγοι τὸν παρεκίνησαν νὰ προσφέρῃ τὴν ὑ-
πηρεσίαν του εἰς τὴν περίστασιν ταύτην. Λυποῦμαι ὅτι δὲν
ἐδυνήθην νὰ τοὺς ἐξιχνιάσω· εἶναι ἀφεύκτως περίεργοι. Ἴσως

μοὶ ἔδιδον ὕλην μελοδράματος διὰ τὴν πύλην τοῦ Σαινμαρ-
τίνου.

— Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ κατάδικος καὶ τί ἔπραξεν ; ἐπρό-
σθεσεν ἡ κυρία ἥτις πρώτη εἶχεν ἐκφράσει τὴν ἀνυπομο-
νησίαν της.

Μεθ' ὅσης ἴσως φρίκης καὶ ἂν ἤκουσεν ὁ ξένος μας ἀν-
θρώπους κοινωνίας ἐξηυγενισμένης καὶ τάξεως ἀνωτέρας
τοῦ κοινοῦ ὄχλου, συνδιαλεγομένους τοσοῦτον ἑλαφρῶς καὶ
ἀδιαφόρως περὶ συμβάντος τοσοῦτον λυπηρῶς σπουδαίου,
ὅποιον ὁ ἀποκεφαλισμὸς ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ περιέργειά του
εἶχε κινηθῇ εἰς τρόπον ὥστε ἐπεθύμει ν' ἀκούσῃ τὴν ἐκ τῆς
τελευταίας ταύτης ἐρωτήσεως προκληθεῖσαν ἀπάντησιν.
Μεμακρυσμένος ὅμως κρότος τυπάνων, καὶ τοῦ ὄχλου αἱ
θορυβώδεις φωναὶ «ἔρχεται, ἰδοὺ, ἔρχεται», τὸν ἐμπόδισαν
νὰ νοήσῃ ἄλλας πλὴν τῶν λέξεων τούτων:—

— Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ὀλίγον ἔνοχος ὅταν ἀφ' οὗ ἐφαρ-
μάκευσεν, ἔπνιξεν, ἐφόνευσεν, ἐσχάτως ἀκόμη . . .

Ἄλλην λέξιν δὲν ἐδυνήθη ν' ἀκούσῃ, διότι τὰ τύμπανα
ἐπλησίασαν, καὶ ὅλοι σιωπῶντες ἔρριπτον βλέμματα ἀνυ-
πόμονα πρὸς τοὺς ἐρχομένους.

Ἄν δὲ καὶ αἱ δύο σειραὶ τῶν στρατιωτῶν διέβησαν ἐμ-
πρὸς του σχεδόν, ἀλλ' ὁ ὄχλος ὃν ἡ περιέργεια εἶχε πυ-
κνώσει περὶ αὐτὸν, τὸν ἐμπόδισε νὰ ἰδῇ τὸν κατάδικον, καὶ
μόνον ἀφ' οὗ ἡ συνοδία ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν της μέχρι
τῆς λαιμητόμου, εἶδεν ἐκ τοῦ ὀπισθεν ὄχι ἄνδρα, ἀλλὰ γυ-
ναῖκα ἀναβαίνουσαν ἀπὸ τῆς ἀμάξης εἰς τὸ ἀποτρόπαιον
βῆμα. Τὰ ἐνδύματά της ἦσαν ἐσχισμένα καὶ ῥυπαρά· αἱ
τρίχες τῆς κεφαλῆς της λυταὶ, ἀπεριποίητοι, ἀκάθαρτοι, ἡ
συμπεριφορὰ της αὐθάδης καὶ ὕβριστίς. Στραφεῖσα δὲ πρὸς
τὸν λαόν,

— Ἀδελφοί, ἔκραξε μετὰ σπασμωδικοῦ γέλωτος σαρκασμοῦ· σᾶς ἀφήνω ὑγείαν. Ἐπείνασα, ἐζήτησα ἄρτον παρὰ τοῦ πλησίον μου, καὶ ὁ πλησίον μου μ' ἐδίωξεν ὡς σκύλον ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν του. Ἐγυμνήτευσά, καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑβρίσαν τὴν γυμνότητά μου. Τότε τοῖς ἤρπασα τὴν τροφήν ἡ μ' ἠρνήθησαν, καὶ ἀπὸ τοῦ πτώματος ὁ ἐφόνευσα ἐπῆρα τὴν ἐσθῆτα ὅπως ἐνδύσω τὰ μέλη μου.

«Ἡ κοινωνία ἦτον ἰσχυροτέρα μου, καὶ μ' ἔσυρεν εἰς φρικώδεις φυλακάς. Ὁ θάνατος ἦτο τὸ μόνον τέρμα τῶν βασάνων μου· δὲν τὸν ἐφοβήθη, ἐξ ἐναντίας τὸν ἀνεζήτησα· καὶ ὅταν τὸν ἐπέφερον δολοφόνως, ἐπερίμενον ὅτι θέλω τὸν λάβει. Ἰδοὺ, τώρα ἔρχεται νὰ μ' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τῶν τυραννικῶν σας χειρῶν· τὸν ἀσπάζομαι. Σᾶς συμβουλεύω νὰ τὸν ἐπιταχύνητε, διότι ἄλλως θὰ σᾶς βιάσω νὰ μοὶ τὸν δώσητε διὰ κινδύνου πολλῶν ἐξ ὑμῶν.

Εἰς αὐτὰς τὰς λέξεις τὰ τύμπανα τὴν διέκοψαν, καὶ ὁ συνοδεύων αὐτὴν δικαστικὸς ὑπάλληλος ἀνέγνω τὸν κατ' αὐτῆς καταψηφισμόν, εἰς ὃν, μετὰ τὰ συνήθη προοίμια, κατεδικάζετο διὰ πολλάκις ἐκ τῆς εἰρκτῆς δραπετεύσειν καὶ διὰ φόνον, ἢ ψευδώνυμος μὲν Βαρβάρα, ἀληθῶς δὲ Μαγδαληνὴ Βαλμόνδῃ καλουμένη, εἰς θάνατον.

Ἦδη ἤρχετο ἡ στιγμή τοῦ δημίου. Μετ' ἀγωνιῶντος αἰσθήματος ἔστρεφον ὅλοι πρὸς αὐτὸν τὰ βλέμματα, περίεργοι νὰ ἰδῶσιν ἂν ὁ γλυκὺς τὸ ἐξωτερικόν, ὁ κόσμιος φαινόμενος ἐκεῖνος νεανίας ἤθελε θύσει μετὰ τῆς συνήθους τῶν ὁμοτέχνων του ἀπαθείας τὴν αἵματηρὰν ταύτην θυσίαν τῆς Θέμιδος.

Ἀλλ' ὁ δῆμιος τῷ ὄντι ἐφάνη πρωτόπειρος. Δὲν ἠτοίμασε τὴν μαχηνὴν, διὰ στιβαρᾶς χειρὸς δὲν ἔσυρε πρὸς αὐτὴν τὸ θῦμα, περιϋβρίζων αὐτὸ καὶ διὰ χυδαίου τινὸς σαρκασμοῦ.

Ἄφρωνος, ὠχρὸς, σκοτοδινιῶν, ἔμενεν ὡς ἀπολελιθωμένος, τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν γῆν ἀτενῶς ἔχων προσηλωμένους καὶ τὰς χεῖρας ξηράς· καὶ ὅτε διετάχθη ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ διοικοῦντος τὰ τῆς ἐκτελέσεως νὰ μὴ χρονοτριβῇ περαιτέρω, ἀνεσκίρτησεν ὡς ἐξυπνῶν ἐκ ληθάργου, ἔρριψεν ἔντρομον βλέμμα εἰς τὴν κατάδικον, ἀνέκραξε « π ο - τ έ ! » καὶ ἔπεσεν ἡμιθανὴς εἰς τὰς βαθμίδας τῆς λαιμητόμου.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ἡ σκηνὴ αὕτη ἐκίνει εἰς ἔκστασιν τοὺς παρ-
ευρισκομένους, ἄλλη οὐχ' ἦττον παράδοξος εἵλκυσε τὴν
προσοχὴν αὐτῶν. Ἡ Μαγδαληνὴ Βαλμόνδῃ, ἥτις καθ'
ὄλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐπέβλεπεν ἡσύχως τὸ περιϊστά-
μενον πλῆθος, ἔρριψεν αἰφνης τὰ βλέμματα πρὸς τὸ μέρος
ὅπου ὁ ξένος ἡμῶν, ἀφ' οὗ πολλάκις ματαίως ἐζήτησε
ν' ἀναχωρήσῃ, ἵστατο ἤδη σιωπηλὸς καὶ σύννους, καὶ ἐν ᾧ
χαρᾶς ἀκτὶς ἐφάνη ἀναλάμπασα εἰς αὐτὰ,

— Ἔ ! Οὐδέρτε, ἐφώναξε, καλῶς ἤλθες Οὐδέρτε !

Ὁ ξένος, ὡς ἐκ γαλβανικῆς δυνάμεως προσβληθεὶς, ἀνε-
πήδησεν εἰς τὴν φωνὴν ταύτην, ὡς μαινόμενος ἔσχισε τὸν
ὄχλον, καὶ πατῶν καὶ πατούμενος, φθὰς ἐμπρὸς καὶ πλησίον
τῆς λαιμητόμου, ἀντικρυ τῆς καταδίκου, τὴν ἠτένισεν ἐπὶ
μίαν στιγμὴν, καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν,
« ὦ θεέ μου ! » ἔκραξε, καὶ ἐκάλυψε δι' αὐτῶν τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς του.

Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ διοικῶν ἀξιωματικὸς, πληροφορηθεὶς
ὅτι ὁ δῆμιος φυσικῶς δὲν ἐδύνατο πλέον αὐθημερὸν νὰ ἐκ-
τελέσῃ τὰ τῆς ὑπηρεσίας του, διέταξε τῆς ἐκτελέσεως τὴν
ἀναβολὴν, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀναφέρῃ περὶ τοῦ συμβάντος
ὅπου ἀνῆκε, καὶ ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως· οἱ
δὲ στρατιῶται, περιστοιχίσαντες πάλιν τὴν κατάδικον ἀνα-
βάσαν εἰς τὴν ῥυπαρὰν ἄμαξαν, τὴν ἀπήγαγον κατὰ τὴν

αὐτὴν τάξιν ὡς τὴν εἶχον φέρει, προπορευομένων τῶν τυμ-
 μάνων, καὶ ὑποχωροῦντος τοῦ πλήθους μετὰ τινος ὀρησκευ-
 τικοῦ σεβασμοῦ μετέχοντος φόβου.

Β'.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα τῆς πρωίας,
 ἡ πλατεῖα τῆς Γρέβης ἦτο παντάπασιν ἔρημος, καὶ εἰς
 τὰς περίξ οἰκίας οὐδεμία κεφαλὴ ἐφαίνετο πλέον, ἡ δὲ κα-
 τὰδικος εἶχε βυθισθῇ πάλιν εἰς τὸν κλωδὸν τῆς εἰρκτῆς της.

Ἀλλὰ τὸ πυροβόλον δὲν εἶχεν εἰσέτι κροτήσῃ τὴν με-
 σημβρίαν, ὅτε ξένος τις παρουσιάσθη εἰς τὴν πύλην τῆς
 δημοσίας φυλακῆς, ζητῶν νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν ἐπιστάτην
 τοῦ καταστήματος.

Ὁ ξένος ἦτον ὁ ἤδη γνωστὸς ἡμῖν. Ἀλλ' ὁ ἐπιστάτης!
 ὦ! τόσον εὐκόλον δὲν ἦτο νὰ ἐμφανισθῇ τις εἰς αὐτόν,
 ἔσον ὁ ξένος μας τὸ ἐφαντάζετο ἴσως. Ὁ ἐπιστάτης ἐντὸς
 τῆς φυλακῆς εἶναι καὶ αὐτὸς βασιλεὺς ἐντὸς τῆς σφαίρας
 του. Καὶ ποῖος πρὸς θεοῦ ὑπολιμενάρχης εἰς τὸν ἔρημόν του
 λιμένα, ἢ ποῖος ὑπεγραμματοεὺς ὑποδιοικητοῦ εἰς τὴν ἄκραν
 τοῦ κράτους δὲν εἶναι ἀγερωχότερος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνωτέ-
 ρου ὑπουργοῦ; Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ ξένος μας ἔπρεπε νὰ
 περιμείνῃ εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ἕως ὅτου ὁ Κ. ἐπιστάτης
 εὐδοκήσῃ νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον.

Ὑπὲρ τὸ ἐν τέταρτον περιέμενεν ἤδη, ὅτε ὁ ὑπηρέτης εἰ-
 σήγαγε καὶ δεύτερον ἀφορῶντα εἰς τῆς εἰσόδου τὴν χάριν,
 ὃν μετ' ἐκστάσεως διὰ τὸ ξένον τῆς συμπτώσεως ἀνεγνώρι-
 σεν ὁ φίλος μας ὡς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἀνίκανον δῆμιον, ὅστις
 πρό τινων ὥρων δὲν εἶχε δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ χρέη τῆς
 ὑπηρεσίας του.

Ὁ νεοείσακτος οὗτος ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος, διότι τοῦ Κ. ἐπιστάτου ἡ μεγαλοπρέπεια δὲν ἤσκησεν ἐπὶ πολὺ τὴν ὑπομονὴν του. Ἐκάτερος δὲ τῶν ἐλθόντων ἐνεφάνισεν εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, ὅταν τοῖς ἐπέτρεψε νὰ φανῶσιν ἐμπρὸς του, ἀνὰ ἓν γραμμάτιον ἀδείας, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν, ἵνα ἐπισκεφθῶσι καταδίκους.

— ὦ! καὶ οἱ δύο, ἀνέκραξεν ὁ ἀνώτερος οὗτος δεσμοφύλαξ, ἐλάβετε ἀδειαν νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν αὐτὴν κατάδικον, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ὥραν! Τοῦτο ἀντιδαίνει εἰς τὰς διατυπώσεις μας, ἀλλὰ σέβομαι τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνωτέρω μου.

Μετὰ ταῦτα διέταξεν ἓνα τῶν ὑπαλλήλων δεσμοφυλάκων νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς ξένους εἰς τὴν εἰρκτὴν τῆς Μαγδαληνῆς Βαλμόνδης.

Ὁ γνωστός μας ξένος δὲν εὐηρεστεῖτο μεγάλως, ὥς φαίνεται, νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἄλλου εἰς τὴν ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν ἐβάδιζε, καὶ ἡ δυσαρέσκειά του ηὔξανε βεβαίως ἐκ τῆς ιδέας ὅτι ἔχει εἰς τὸ πλευρόν του δῆμιον, δι' ὃ καὶ ἔμενεν εἰς παντελῇ σιωπὴν βεβυθισμένος.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν ἐφαίνετο διατεθειμένος εἰς συνδιάλεξιν, ἐξ ἐναντίας σκυθρωπὸς, ἢ μᾶλλον ἀγριωπὸς, ἐβάδιζε θεωρῶν μόνον ἐμπρὸς του.

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον διέβησαν πολλὰς καὶ μακρὰς θολωτὰς καὶ μαύρας στοὰς, λαμβανούσας ἀφ' ἐνὸς μέρους ἀμυδρὸν μόνον καὶ σπάνιον φῶς, ἐχούσας δ' ἀπὸ τοῦ ἑτέρου σειρὰν συνεχῇ ταπεινῶν θυριδίων μετὰ σιδηρῶν κιγκλίδων, εἰς ἃς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐφαίνοντο γενειῶσαι, ἀποτεθηριωμένοι καὶ φρικῶδεις μορφαί, προφέρουσαι βλασφημίας καὶ αἰσχρὰς λοιδωρίας,

Τέλος ἠνέωξεν ὁ ὁδηγὸς μίαν τῶν τοιούτων θυρῶν, καὶ

ἄλλοι ξένοι εἰσελθόντες, μόλις ἐδυνήθησαν μετὰ τινος στιγμᾶς νὰ διασχίσωσι τὸ σκότος τοῦ περιέχοντος, καὶ ν' ἀνακαλύψωσιν ἐντὸς στενοχώρου καὶ ῥυπαροῦ θαλαμίσκου τὴν Μαγδαληνὴν ἀλυσσόμενον καὶ ἐρριμμένην εἰς ὀλίγον ἐπὶ τῆς γῆς πεσπαρμένον ἄχυρον.

— Σ' εὐχαριστῶ, ἔκραξεν ἡ ἀθλία, ὥς τοὺς εἶδεν εἰσελθόντας καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη ἐπ' αὐτῶν, σ' εὐχαριστῶ, Οὐβέρτε, ὅτι ἤλθες νὰ μ' ἐπισκεφθῇς εἰς τὴν ὥραν τῆς σωτηρίας μου. Ἦξευρε, φίλε μου, οὔτε τὴν ἐφοβήθην ποτὲ, οὔτε τώρα ὅταν ἐπλησίασε μοὶ φαίνεται τρομερά. Ἐν πῆδημα, καὶ θὰ διαφύγω διὰ παντὸς ἀπὸ τῶν ὀνύχων τῶν δαιμόνων οἵτινες μὲ κρατοῦσιν ἐδῶ κατὰκλειστον, καὶ ἀπὸ τοῦ καταπύστου τούτου βίου. Ἀλλ' ἦτο πεπρωμένον νὰ ἔχω καὶ τὴν χαρὰν αὐτὴν τοῦ νὰ σὲ ἰδῶ. Εἶναι, φίλε μου, ἄρκετοί, νομίζω, χρόνοι ἀφ' ὅτου δὲν ἀπαντήθημεν, καὶ ἔμως, ἰδὲ, εὐθὺς σ' ἀνεγνώρισα.

— ὦ τρισαθλία! ἀνέκραξεν οὗτος, ἔμελλον καὶ ἐγὼ νὰ σ' ἀναγνώρισω εἰς τὸν ἀποτρόπαιον ἐκεῖνον τόπον, ἔχουσιν κρεμάμενον ἐπὶ κεφαλῆς σου τὸ ἔγκλημα, καὶ ἐπὶ τοῦ τραχήλου σου τὸ φάσγανον τῆς δικαιοσύνης! Εἶσαι σὺ ἡ Μαγδαληνὴ τῶν παλαιῶν ἡμερῶν; Τί ἔμεινεν ἐξ ἐκείνης; Τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν της μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ σήμερον κατήντησεν εἰς πῦρ καταχθόνιον. Τοσοῦτον ἔπεσας, τοσοῦτον ἐλησμόνησας τὴν ἔμφυτον εἰς τὸν γυναικεῖον χαρακτῆρα γλυκύτητα! Ἀλλὰ καὶ τίς σὲ κατεκρήμνισεν εἰς τὴν ἄβυσσον! ὦ ὁ ἄθλιος!

— Οὐβέρτε, ἀπεκρίθη ἡ Μαγδαληνὴ· εἶπέ μοι τώρα καὶ σὺ, εἶσαι σὺ ὁ Οὐβέρτος τῶν παλαιῶν ἡμερῶν μας, ἡ ἀστεΐζεσαι εἰς τὸ στόμα τοῦ τάφου μου; Ἰεροκήρυκα τῷ ὄντι δὲν σ' ἐγνώριζον.

« Ἀκουσον, φίλε μου, ἀφ' οὗ ὀλίγαι μόνον σιγμαὶ μοι μένουν ἀκόμη, ἄφες νὰ τὰς διέλθω εὐθύμως. Εἶμαι ὅλη χαρὰ ὅτι σὲ βλέπω. Ἐπιθυμῶ ν' ἀκούσω τὰ συμβάντα σου καὶ νὰ σοὶ διηγηθῶ ὅλα τὰ ἐδικά μου.

» Ἀλλὰ ποία εἶναι ἐκείνη ἡ μορφή, — ἐπρόσθεσε δεικνύουσα τὸν δῆμιον, ὅστις ὡς στήλη ἄλῶς ἴστατο ἀκίνητος, τὸ στόμα ἡμιηνεωγμένον, καὶ δάκρυ ἀνέβρυσεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, — ἥτις ἴσταται εἰς τὴν γωνίαν καὶ μὲ ἀτενίζει; Εἶναι ἴσως κἀνεὶς ἐκ τῶν δεσμοφυλάκων καὶ παραμονεύει ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ μὲ φοδίσῃ, μήπως παρεκτραπῶ εἰς τοὺς μετὰ σοῦ λόγους μου! Οἱ ἄθλιοι! προσδοκοῦν νὰ μὲ φοδίσουν ἀκόμη; Μ' ἐδίασαν νὰ δεχθῶ τὴν φιάλην τοῦ θανάτου, ποῖον ἄλλον φόβου στοιχεῖον ἡμπορεῖ νὰ μοὶ μένῃ ἀκόμη; Ποῖον θηρίον τῶν βουνῶν θέλει εἶναι ἀγριώτερον ἐμοῦ ἢ ἤθελον τοὺς διαφύγει ποτέ; Διότι εἰς ὅλα τ' ἄλλα νέα ἐγκλήματατά μου ποίαν ἄλλην βαρυτέραν ποινὴν θέλουσιν ἐπιμετρήσει; Αὐτοὶ ἔφθασαν εἰς τὸ ἄκρον τῶν ἐφευρέσεών των, ἐγὼ ὅμως ἔχω ἔτι πάμπολλα ἰσόβια βέλη εἰς τὴν φάρετραν μου. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι;

Ὁ Οὐδέρτος ρίπτων βλέμμα δυσπιστίας εἰς τὸν παρευρισκόμενον, ἐξέφρασε τὴν ἄγνοιάν του. Ἀλλ' οὗτος, πλήρης ταραχῆς ἀνεξηγήτου διὰ τοὺς ἄλλους δύο,

— Εἶπέ μοι σὺ μᾶλλον, ἔκραξεν, εἶσαι σὺ ἡ Μαγδαληνὴ Βαλμόνδῃ;

— Ὁ ὄχλος ὅλος τῶν Παρισίων ἤκουσε τὸ ὀλέθριον τοῦτο ὄνομα. Ἐτη πολλὰ τὸ ὑπέκρυψα· ἦτο τοῦτο ἐν τῶν ἱερωτέρων, ἐν τῶν προσφιλεστέρων μου μυστικῶν, ἀλλ' ὁ ὄχλος τὸ ἔλαβεν, ὁ ὄχλος τὸ ἐβεβήλωσε· λάβε το καὶ σύ. Ἐρρέτωσαν ὅλαι αἱ ἐπὶ τῆς γῆς χαραὶ καὶ ἐλπίδες μου.

— Ἀλλ' εἶπέ μοι, ἐπρόσθεσεν ὁ δῆμιος μετ' αὐξανούσης

γωνίας, ἐξάγων δ' ἐκ τοῦ κόλπου του καὶ δεικνύων εἰς αὐ-
τὴν παλαιὰν ἐπιστολήν· εἶναι γράψιμόν σου αὐτό;

— Αἶ! τί δηλοῖ τοῦτο, ἐφώναξεν ἡ Μαγδαληνή. Ναὶ
εἶναι. Ποῦ εὔρες αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν; Τίς εἶσαι; εἰπέ μοι
τίς εἶσαι;

— Εἶμαι, εἶμαι ὁ υἱός σου, ἀθλία γυνή, ὁ υἱὸς τῆς κα-
ταδίκου, ὁ διωκόμενος ἐπὶ τῆς γῆς ὡς τὰ ἀγρίμια τῶν
ὀρέων.

Ἀπερίγραπτος ἐκπληξίς κατέλαβε τοὺς δύο ἀκροατάς,
ὡς ἐπροφέρθησαν αἱ λέξεις αὗται.

— Ὁ υἱός μου, σὺ ὁ υἱός μου, ἔκραξεν ἡ Μαγδαληνή.
ὦ! ἄφες νὰ σὲ ἰδῶ, νὰ σὲ φιλήσω καὶ ἅπαξ εἰς τὸν κό-
σμον τοῦτον! Δὲν ἤξευρον ὅτι εἰς τὴν καρδίαν μου ἐδύνατο
νὰ ἡχῇ εἰσέτι χορδὴ ἀγάπης καὶ τρυφερῶν αἰσθημάτων.
Ναί, σὺ εἶσαι τὸ τέκνον τῶν πόνων μου, τὸ τέκνον τῶν
σπασμωδικῶν μου ὀνείρων εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου!
ὦ ἐλθὲ εἰς τὰς ἀγκάλας μου!

Ἀλλ' αἱ χεῖρές της βαρείας ἀλύσεις φέρουσai, ἔπесαν
κατὰ γῆς ὡς ἐζήτησαν νὰ ὑψωθῶσι, καὶ οἱ σιδηροὶ κρίκοι
ἤχησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Οὐδέρτε, ἰδοὺ ὁ Θεόδωρός σου, ἐπρόσθεσεν, ἀφήνουσα
βαρὺν στεναγμόν.

— Ποία τύχη ἐχθρὰ, ἢ ποία νέμεσις ἀνταποδότις, εἶπεν
ὁ Οὐδέρτος, μὲ φέρει εἰς τὴν γῆν ταύτην ἣν ἐμίανα καὶ ἦν
ἀγαπῶ, ἵνα εὔρω τὰ μόνα ἀντικείμενα τὰ ἔχοντα δικαιώ-
ματα εἰς τὴν καρδίαν μου, τὸ μὲν θῦμα, σκύβαλον ἀπορ-
ρίπτόμενον ὑπὸ τῆς κοινωνίας, τὸν δὲ δήμιον, ἔτοιμον νὰ
καταφέρῃ τὴν αἵματηρὰν μάχαιραν κατὰ τοῦ τραχήλου τῆς
ιδίας μητρὸς του! ὦ θεέ, εἶσαι δίκαιος. Ὁ ποινικὸς νόμος

σου εἶναι ἀσφαλέστερος καὶ φρικτότερος ἔλων τῶν ἀνθρωπίνων.

— Πῶς; ἦσο σὺ, ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ, σὺ ὁ υἱός μου ὅστις ἔμελλες νὰ μοὶ δώσης τὸ διαβατήριον διὰ τὸν κάτω κόσμον; ὦ! εὐλογημένος νὰ εἶσαι διὰ τὴν πράξιν σου ταύτην. Προσφιλέστερον δῶρον ἐκ χειρὸς υἱοῦ δὲν ἐδυνάμην νὰ λάβω. Ἐλθέ, ἐλθέ εἰς τὰς ἀγκάλας μου νὰ σὲ ἰδῶ καὶ νὰ σὲ φιλήσω.

— Μῆτερ, ἀπεκρίθη κλαίων ὁ Θεόδωρος, μῆτερ, τί ἔπταισα ὥστε νὰ μὲ γεννήσης; Κατεσύντριψας ὑπὸ τὸ ἄχθος τῆς διαγωγῆς σου τὴν εὐθραυστον ὑπαρξίν μου, κατεμάρανας διὰ τῆς καυστικῆς σου ἀναπνοῆς τὰ ἄνθη τῆς εὐτυχίας μου πρὶν ἔτι ἀναπτυχθῶσι, καὶ συνέθλασας τέλος πάντων καὶ τὸν τελευταῖον χρυσοῦν μίτον ὅστις μὲ συνέδεε μετὰ τῆς γῆς. Ἄν εἶσαι μήτηρ ἀκόμη, καταράσθητί μου ταύτην μόνην τὴν χάριν σοὶ ζητῶ. Κύλισον ἐπάνω μου τὴν πέτραν τῆς κατάρας σου, νὰ κλείσουν οἱ ὀφθαλμοί μου ὅσον τάχος εἰς τὸ αἰώνιον σκότος.

— Νὰ σὲ καταρασθῶ, ναί, τῷ ὄντι ἐπιθυμῶ νὰ σὲ καταρασθῶ, ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ καθ' ἑαυτῆς παλαίουςα, διότι ἐν ᾧ εἶχον κλείσει πᾶσαν δοσοληψίαν μετὰ τῆς ζωῆς, ἔρχεσαι σὺ νὰ συνταράξης τὸ εἰρηνικὸν τέλος μου, μοὶ δεικνύεις λησμονηθέντα χρέη, καὶ κινεῖς ἐντός μου αἰσθήματα ἃ ἐνόμιζον ἀπεξηραμένα. Εἶχον χρόνους νὰ κλαύσω, καὶ ἡ καρδία μου κλαίει ἐν ᾧ σὲ βλέπω.

« Ὁ Θεόδωρός μου δήμιος! Δὲν εἶχον στέγην νὰ σοὶ προσφέρω, καὶ ἐπλανήθης ἀπροστάτευτος εἰς τῆς ζωῆς τὸ πέλαγος. Ἄν θέλῃς τὸ πνεῦμά μου ν' ἀποκοιμηθῇ ἡσυχον ἀφ' οὗ πηδῇσῃ τῆς λαιμητόμου τὴν ἐσχάτην κυβίστευσιν,

«Πέ, διηγήσου μοι, ὅποιαν τύχην εἶχες εἰς τοῦ βίου τὸ στάσιον, ὅποιος ἀστήρ προέδρευε τῆς ὑπάρξεώς σου.

— Αἵματηρός, ζοφερός καὶ φρικώδης ἀστήρ. Τὴν πρώην συναίσθησιν ἐμαυτοῦ ἔσχον εἰς ὀρφανοτροφεῖον, ὅπου ἐκτρέφοντο μετὰ πλῆθος τροφίμων τῆς ἀγαθοεργίας, δὲν ἐγνώριζον ἄλλα σύνορα τῆς γῆς πλὴν τῶν πυλῶν τοῦ πενιχροῦ καταστήματος, ἄλλον γονέα, ἄλλον συγγενῆ, πλὴν τοῦ αὐστηροῦ του διευθυντοῦ.

«Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἦτο δι' ἡ τῶν γενεθλίων μου, καθ' ἣν εἶχον φθάσει τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἔλαβον ἐπιστολὴν, ἀσπαστοτέραν τῷ ὄντι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο δῶρον τῆς ἐορτῆς μου, δι' ἧς ἐμάνθανον ὅτι δὲν ἤμην μόνος ἐπὶ τοῦ κόσμου, ὅτι ἔχω μητέρα καλουμένην Μαγδαληνὴν Βαλμόνδην, ἣν ὅμως μοι ἦτον ἀπηγορευμένον νὰ ἰδῶ ποτὲ καὶ νὰ ἐναγκαλισθῶ. Τὴν ἐπιστολὴν δὲ συνώδευόν τινα δῶρα καὶ ἡ ἀπαγόρευσις μὴ ὁμιλήσω τινὰ περὶ αὐτῆς.

«Ἀλλὰ τὸ ἀδιάκριτον τῆς δεκαετοῦς ἡλικίας, καὶ ἡ χαρὰ ἣν ἠσθανόμην, μοι καθίστων τὴν σιωπὴν βαρεῖαν, καὶ ἡ πρώτη μου φροντίς ἦτο νὰ διακοινώσω τὴν εὐτυχίαν μου. Τοιαῦται ἐπιστολαὶ ἐξηκολούθησαν χαροποιουσαί με ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἄλλοτε δὲ διεκόπτοντο ἐπὶ τινα διαστήματα καὶ ἤρχιζον πάλιν.

«Ἡλικιωθεὶς τέλος, καὶ χρεωστῶν νὰ ἐγκαταλείψω τὸ κατὰστημα, ἄλλὰ στερούμενος παντὸς πόρου, παντὸς γνωστοῦ καὶ παντὸς προστάτου, ἔλαβον σύστασιν παρὰ τοῦ προῖσταμένου εἰς ἓν τῶν πολυαρίθμων ἐν Παρισίοις Πευστηρίων ἢ γραφείων τῶν εἰδήσεων, ὅπου, ἐπιμελούμενος μετὰ ζήλου, ἠὺδοκίμουν ἱκανῶς, καὶ ἤρχισα ν' ἀπολαμβάνω ὑπάρξεως φορητῆς καὶ σχεδὸν εὐαρέστου. Ἐνασχολούμενος ἰδιαιτέρως εἰς τὰ γράμματα, δὲν ἐθεώρουν ἀδύνατον ἐντὸς ὀλί-

γού νὰ προβιβασθῶ, καὶ ἤλπιζον νὰ κατασκευάσω εἰς ἑμαυτὸν στάδιον βίου ἀνέτου.

« Ἀλλὰ κεραυνὸς ἦλθεν αἰφνης νὰ συνταράξῃ τὴν αὐγὴν τῆς εὐημερίας μου, καὶ νὰ μοὶ δώσῃ τὴν λύσιν τῶν κλεψιγράφων ἐπιστολῶν τῆς ἀγνώστου μητρὸς μου.

« Ἡμὴν δεκαεξαέτης ὅτε ἡ ἀστυνομία συνέλαβε περιβόητόν τινα κακοῦργον, Σωσάναν τὴν Μαύρην καλουμένην, καὶ τὰ δικαστήρια τὴν κατεδίκασαν εἰς θάνατον· καὶ αὕτη μὲν ἐδραπέτευσε τῆς φυλακῆς πρὶν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς της, ἀλλ' αἱ δικαστικαὶ ἐξετάσεις εἶχον ἀνακαλύψει ὅτι ἡ ψευδεπώνυμος αὕτη Σωσάνα, ἐκαλεῖτο τῷ ὄντι Μαγδαληνὴ Βαλμόνδη.

« Τὸ ὀλέθριον τοῦτο ὄνομα ἤχησεν εἰς ὅλα τὰ Παρίσια. Οἱ συνεργάται μου τὸ ἔμαθον, καὶ ἀπεποιήθησαν νὰ ἔχωσι συμπάρεδρόν των τὸν υἱὸν τῆς καταδικασθείσης εἰς κεφαλὴν ποινῆς.

« Ἡναγκάσθην νὰ ἐγκαταλείψω τὸ Πευστήριον. Ἀλλ' ὅπου ἔκτοτε ἐνεφανιζόμην νὰ προσφέρω τὴν ὑπηρεσίαν μου, ζητῶν πρὸς ἀντιμισθίαν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, πανταχοῦ ἀπεβαλλόμην μετὰ φρίκης, διότι ἔφερον ὡς ἐγκεχαραγμένον διὰ πυρίνων γραμμάτων ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ ὄνομα « Ὁ υἱὸς τῆς καταδικασθείσης. »

« Ἐσυρα εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν πεῖνάν μου, ἄστεγος, περιφρονούμενος καὶ ἀποφευγόμενος ὑπὸ τῶν ὁμοίων μου, ὡς ὁ τρέμων Κάϊν, ὡς κύων λυσσῶν, ἐγὼ ὅστις οὐδέποτε ἔβλαψά τινα, ὅστις ἠγάπων τὴν ἀγαθοεργίαν καὶ τοὺς ὁμοίους μου. Ἡ μόνη μου τροφή εἶχον καταντήσῃ τὰ δάκρυα, ἡ μόνη μου σύντροφος ἡ ἀπελπισία, ὅτε ἄγγελος φωτὸς ἐνεφανίσθη ἔμπρὸς μου ἵνα με σώσῃ.

«Παρθένος τρυφερά καὶ γλυκεῖα, μὴ γνωρίσασα τοῦ κό-
μου τὴν κακίαν, καὶ ἀπορρίπτουσα τῆς γῆς τὰς προλή-
ψεις ὅσας ἡ καρδία ἀποδοκιμάζει, πλάσμα ὁποῖον ὁ Θεὸς
φαντάσθη τὸν ἄνθρωπον, μὲ εἶδεν εἰς τὴν παντελῆ ταύτην
ἐγκατάλειψίν μου, ἤκουσε τὴν διήγησιν τῶν δυστυχημά-
των μου, καὶ ἔκλαυσε μετ' ἐμοῦ. ὦ! τίς δὲν γνωρίζει τὴν
μαγικὴν δύναμιν τοῦ ξένου δακρύου τοῦ σταλάζοντος ὑπὲρ
τῶν παθημάτων του; Εἶναι βάλσαμον ἰατήριον, εἶναι ἀντα-
μοιβὴ οὐρανία διὰ τὰ δεινὰ τὰ ἐγκόσμια.

«Ἀφ' οὗτου εὗρον καρδίαν συμπαθοῦσαν εἰς τὴν δυστυ-
χίαν μου, ἡ δυστυχία μου ἐξέλιπεν. Ἡ ἀγαθὴ κόρη μ' ἔλυ-
πήθη κατ' ἀρχάς, μ' ἔκλαυσεν ἔπειτα, μὲ ἠγάπησε τελευ-
ταῖον. Ὅταν ἡ γῆ ἐκένου ἐπάνω μου τὸ ποτήριον τῆς πι-
κρίας, ἐστρεφόμεν πρὸς τοὺς μεγάλους, πρὸς τοὺς ὡραίους
τῆς ὀφθαλμοῦς, καὶ ἀνέπνεον εὐδαιμονίαν, καὶ ἀνέπνεον δύ-
ναμιν διὰ τὴν ἐπίγειον πάλην.

«Ἄν δὲν ἤμην δυστυχὴς, ἴσως ἡ προσφιλὴς μου Ἀμα-
λία ἤθελε μὲ ἀγαπᾶ σιωπῶσα. Ἀλλ' εἰς τὸν βυθὸν τῶν
δεινῶν εἰς ὃν μ' ἔβλεπεν ἀπολλύμενον, εἰς τὴν γενικὴν πε-
ριφρόνησιν ἣτις ἀδίκως μὲ περιεσσίχιζεν, ἐνόμισεν αὐτὸ ἀγε-
νὲς, καὶ προσπίπτουσα εἰς τοὺς γονεῖς τῆς, τοῖς ἐδήλωσε
γενναίως τὸν ἔρωτά μας, καὶ τὴν σταθεράν τῆς ἀπόφασιν
τοῦ νὰ μὲ νυμφευθῇ.

«Ἡ ἄρνησις, ἡ φρίκη αὐτῶν εἰς τὸ τοιοῦτον ἄκουσμα,
ἦτο φυσικὴ, καὶ ἴσως δικαία. Νὰ ρίψωσι τὴν κόρην των
εἰς τὸ βάραθρον ὅπου ἡ τύχη μὲ κατεβύθισε! Ποίους τρόπους
δὲν μεταχειρίσθησαν ὅπως τὴν ἀποτρέψωσι, ποίας συμβου-
λὰς, ποίας παρακλήσεις δὲν τῇ ἐδαψίλευσαν! Ἀλλ' ἡ εὐγέ-
νεια τῆς ψυχῆς τῆς ἐνισχύετο ὑπὸ τῶν ἀντιστάσεων.

«Τέλος βλέποντες ματαίας τὰς προσπάθειάς των, καὶ

ἀκλόνητον τῆς θυγατρὸς των τὴν γνώμην, συγκατένευσαν μὲν κλαίοντες εἰ φιλόστοργοι γονεῖς, διότι δὲν ἦσαν γονεῖς τύραννοι· ἀλλὰ σεβόμενοι τὴν ὑπόληψιν τῶν λοιπῶν τέκνων των, φοβούμενοι μὴ μολυνθῇ διὰ τὴν ἐδικήν μου προσπέλασιν, ἀπήτησαν παρὰ τῆς Ἀμαλίας μου νὰ μακρυνθῇ τοῦλάχιστον μίαν ἡμέραν πρὸ τῶν γάμων ἀπ' αὐτῶν, ὡς δῆθεν ἀποκηρυχθεῖσα, καὶ ἐμπλήσαντες αὐτὴν χρημάτων καὶ πολυτίμων λίθων, τὴν ἀπέστειλαν νὰ κατοικήσῃ τὴν παραμονὴν τῆς συζεύξεώς μας εἰς ἄλλο τμήμα τῆς πόλεως, μόνη εἰς οἰκίαν, ἥτις τὴν ἐπαύριον ἔμελλε νὰ γίνῃ κοινὴ τῶν δύο ἡμῶν, κηρύξαντες ὅτι τὴν ἀπεδίωξαν ἀπὸ πλησίον των, διότι ἐπέμενε νὰ νυμφευθῇ τὸν υἱὸν τῆς καταδίκου.

«Ἰδοὺ, ἡ στιγμὴ τῆς εὐτυχίας μου ἐπλησίαζεν· ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον ἔχει παρ' ἐμέ ἄγγελον, ὅστις ἤθελε λύσει τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου βαρύνουσαν κατάραν, καὶ ἤθελε μ' ἐξιλεώσῃ μετὰ τῆς γῆς.

«Ἀλλ' εἰς τὸν οὐρανὸν ἄλλα εἶχε γεγραμμένα ἡ ἐριννὺς τύχη μου.

«Τὴν νύκτα, ἥτις προηγεῖτο τῆς δι' ἐμέ παναισίου ἡμέρας, λησταὶ εἰσεχώρησαν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου ἀρτίως εἶχε μεταβῇ ἡ ἀγαπητὴ Ἀμαλία μου, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐγύμνωσαν, ἀφ' οὗ ἤρπασαν ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς, οἱ ἀπάνθρωποι ὦ Θεέ! αὐστηροτέρας λέξεις δὲν τολμῶ νὰ μεταχειρισθῶ! . . οἱ δυστυχεῖς ἐβύθισαν ἀνιλεῖ μάχαιραν εἰς τὸ ὥραϊον τῆς στῆθος.

«ὦ! ποία λύσσα! ὦ! ποία ἀγρία ἀπελπισία ἐνέπλησε τὴν καρδίαν μου ὅταν, σπεύσας πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπιούσαν αὐγὴν, τὴν εὖρον ἐκπνέουσαν, ἀβοήθητον καὶ κυλισμένην εἰς τὸ αἷμά τῆς, καὶ λαβὼν εἰς τὸν ψυχρὸν τῆς στόμα τὸ

πρῶτον καὶ τὸ ἔσχατον φίλημα, ἤκουσα τὸ φρικῶδες διήγημα ἐκ τῶν κλειομένων χειλέων της, καὶ τὴν ἐδέχθην νύκρ' εἰς τὰς ἀγκάλας μου!

«ὦ! ἡ γῆ μοι ἐφάνη ὅτι σχίζεται ἀπὸ τοὺς πόδας μου, οὐρανὸς ὅτι κρημνίζεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. Ἴδού ἐγὼ πάλιν μόνος καὶ ἔρημος, περιφρονούμενος καὶ διωκόμενος πανταχοῦ, καὶ μὴ ἔχων καρδίαν νὰ κτυπᾷ ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν καρδίαν μου.

«Ὡς τίγρις μυκωμένη ὤμωσα εἰς τὸ ἄψυχον σῶμά της νὰ θανατώσω, νὰ σπαράξω δι' αὐτῶν τῶν χειρῶν μου τὸν ἄνομόν της φονέα. Καὶ ὅτε, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐπληροφόρηθην ὅτι ἡ ἀστυνομία, ἐπιτυχοῦσα εἰς τὰς ἐξετάσεις της, συνέλαβεν αὐτὸν, καὶ ὅτι οὗτος ἦτο γυνή, ἣν ὠνόμασαν Βαρβάραν, ἀνεκάλεσα ἀμέσως εἰς τὴν μνήμην μου ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας τῆς δυστυχίας μου μοι εἶχε γίνει πρότασις νὰ δεχθῶ ἔν' ἀποζῶ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοῦ δημίου, καὶ ἐγὼ ἀπεποιήθην μετὰ φρίκης νὰ τρέφωμαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ αἵματος τῶν ὁμοίων μου. Ἀλλ' ἤδη, εἰς τὸν βρασμὸν τῶν παθῶν μου, ἤθελον αἷμα ἵνα σβύσω τὴν φλόγα μου, ἐδίψων ἐκδίκησιν· ὅθεν καὶ σπεύσας πρὸς τὸν ἀστυνόμον, ἐζήτησα τοῦ δημίου τὴν θέσιν διὰ τὴν κρατομίαν τῆς Βαρβάρας, καὶ ἐπροτιμήθην ἀπολυθέντος τινὸς τῆς εἰρκτῆς πρώην κακούργου, ὑποψηφίου διὰ τὴν αὐτὴν θέσιν, διότι ἐγὼ τὴν ἐζήτησα ἄμισθον.

Φθὰς δ' εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκτελέσεως, δὲν ἠσθάνθην τὰς δυνάμεις μου ἐκλειπούσας, οὐδέ τι προαίσθημα ἀποτρέπον· ἐξ ἐναντίας οἱ ὁδόντες μου ἔτρυζον ὑπὸ λύσσης, καὶ ὡς παροξυνθεὶς ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ αἵματος, ἠκόνιζον τοὺς ὀνυχὰς μου ἵνα σπαράξω ἐκείνην ἣτις κατεσπάραξε τὴν καρδίαν μου· μόνη δὲ φωνὴ ἀντισταθμίζουσα

ένίοτε τὰ λοιπά μου αἰσθήματα, ἦτο τ' ὄνομα τῆς μητρός μου, ἣν διέπλαττον καθάραν, ἀμόλυντον, ἀδίκως καταδικασθεῖσαν ποτέ, καὶ ἤδη διαφυγοῦσαν καὶ ἐπιβλέπουσιν ἐπ' ἐμέ, καὶ ἦς ἐφантаζόμην τὴν ἀπελπισίαν ἂν ἐμάνθανεν ὅτι ὁ υἱός της ἔγινε δῆμιος.

«Τοιαῦτα διάφορα αἰσθήματα μ' ἐκυρίευν, ὅτε ἀνεγνώσθη ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, καὶ ἤκουσα ὅτι ἡ φονεὺς τῆς δυστυχοῦς Ἀμαλίας, τὸ σφάγιον ὃ ἠτοιμαζόμην νὰ θυσιάσω, ἡ ψευδώνυμος Βαρβάρα ἦτον... ἡ ἰδία μου μήτηρ! Αἱ αἰσθήσεις μου ἐξέλιπον τότε, ἔπεσα ὡς νεκρὸς εἰς τὴν αἱματηρὰν μηχανὴν τοῦ θανάτου, καὶ ὅτε ἀνέβλεψα, ἔτρεξα ἀμέσως νὰ ζητήσω τὴν πρὸς σέ εἴσοδον, νὰ διευκρινίσω τὸ μυστήριον τοῦτο, καὶ νὰ σέ ἱκετεύσω, ἀφ' οὗ κατεπάτησας, ἀφ' οὗ κατεσύντριψας πᾶσαν ἐλπίδα, πᾶν αἰσθημὰ μου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, νὰ λάβῃς καὶ μίαν στιγμὴν εὐσπλαγχνίας δι' ἐμέ, καὶ νὰ ἐμπήξῃς εἰς τὴν καρδίαν μου μάχαιραν, νὰ μοὶ δώσῃς τὸν ἐλευθερωτὴν θάνατον, σὺ ἡ ἐμπειρότεχνος δωρητὴς του, ὅπως μὴ σπαράξω ἐγὼ αὐτὸς τὰ στήθη μου, καὶ προσθέσω ἔγκλημα εἰς τὰς δυστυχίας.

Γ'.

Ἐδὼ ὁ Θεόδωρος ἐσιώπησεν.

— ὦ υἱέ μου! ἔκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ, ναὶ αἰσθάνομαι ὅτι εἶσαι σὺ ὁ υἱός μου. Οὐδέρτε, Οὐδέρτε, ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι αὐτά. Ἡξεύρεις, φίλε μου, ὅταν ἰσταμένη ἐπὶ τῆς λαιμητόμου σέ ἀνεγνώρισα, ὅτι μοὶ ἦλθεν ὄρεξις νὰ σέ μαρτυρήσω ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἴσως σωθῶ;

— ὦ Μαγδαληνὴ! ἀνέκραξεν ὁ Οὐδέρτης, πῶς νὰ συμβιδάσω ὅσα βλέπω πρὸς ὅσα ἐγνώριζον! Ἦτο πεπρωμένον

ἔγω σήμερον νὰ σοὶ ἀνταποδώσω τὰς συμβουλὰς ὅσας ἄλλοτε μοὶ εἶχες ἀνωφελῶς δαψιλεύσει ; Ἐπροσδόκων ποτὲ ὅτι πιστρέφων εἰς τὴν Γαλλίαν ἤθελον σ' εὔρει βαθύτερον βεβημισμένην εἰς τὴν ἀπώλειαν ἀφ' ὅ,τι ἤμην ἐγὼ ἀναχωρῶν ἀπ' αὐτῆς.

«Ὅτε τὸ πρῶτον σ' ἐγνώρισα, ἦσο κόρη τρυφερὰ καὶ σεμνὴ, προσηλώθης εἰς ἐμέ χωρὶς νὰ γνωρίζῃς τὰ ἐλαττώματα, τὰς κακίας μου. Ὁ Θεόδωρος οὗτος ὑπῆρξε τοῦ ἔρωτος ἡμῶν ὁ καρπὸς, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ μου σοὶ ἐγνώσθη ἐν τὸς ὀλίγου.

«Ἐκλαυσας, μ' ἐσυμβούλευσας, ὡς ἄγγελός μου μὲ παρηκολούθεις παντοῦ· μὲ παρεφύλαττες ὅτε μεθύων κατεκείμην εἰς τὸν βόρβορον τῶν λεωφόρων τῆς πρωτευούσης· ἔτρεμες ὅλη ὁσάκις μ' ἔβλεπες μετὰ συντρόφων ἀγρίων τὴν ὄψιν, καὶ αἰσχυρῶν καὶ βλασφήμων τὴν γλῶσσαν· ἔμαθες ὅτι οἱ πόροι τοῦ βίου μου ἦσαν παράνομοι, ὅτι μετὰ ληστῶν εἰσέδυσον τὴν νύκτα εἰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν, ὅτι ἔθραυον κλεῖθρα, ὅτι ἔκλεπτον, ὅτι ἂν εὐκαιρία συνέπιπτε, καὶ ἐφόνευον· διῆλθες, ἵνα ἐξιλεώσῃς τὸν οὐρανόν, τὴν ζωὴν σου εἰς δάκρυα, καὶ ὅμως δὲν μ' ἐγκατέλιπες, ἀλλ' ὡς ζῶν συνειδός μου μὲ παρηκολούθεις πανταχοῦ, μὲ ἀνεχαίτιζες, καὶ μ' ἔσκεπες κατὰ τῶν κινδύνων.

«Ἐνθυμεῖσαι βεβαίως τὴν ἀποφράδα ἐκείνην νύκτα, ὅτε γνωρίζουσα ὅτι εἶχον εἰσδύσει μετ' ἄλλων ληστῶν εἰς οἰκίαν πλουσίου, καὶ μαθοῦσα ὅτι ἡ ἀστυνομία ἀνεκάλυψε τὰ διαθήματά μας, ἔσπευσας νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς, καθ' ἣν στιγμὴν εἰς τῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε θανατώσει τὸν ἀντιστάντα οἰκοδεσπότην, ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν στιγμὴν εἶχον φθάσει οἱ στρατιῶται τῆς φυλακῆς, καὶ σὲ συνέλαβον μεθ' ἡμῶν.

«Εἰς τὴν δίκην, ἐνθυμεῖσαι, αἱ ἀρνήσεις μου ἔμειναν

ἀνίσχυροι. Τινὲς τῶν αἰσχυρῶν φίλων μου, μισοῦντές σε δι-
ότι μ' ἀπέτρεπες ἀπὸ τῆς ἐφυβρίστου κοινωνίας των, κατε-
μαρτύρησαν κατὰ σοῦ, καὶ κατεδικάσθημεν ἀμφότεροι εἰς
δεσμά. Δὲν ἐλησμονήσας βεβαίως τὰς φοβεράς ἐκείνας στιγ-
μὰς τοῦ φυλακισμοῦ σου.

« Ἐνθυμοῦμαι ὁποῖαν ἐντύπωσιν ἀπετέλεσεν εἰς τὸ πνεῦ-
μά σου ἡ ἄδικος καὶ καταθλιπτικὴ τῶν ἀνθρώπων κατὰ
σοῦ ἀπόφασις. Πλήρης μίσους κατ' αὐτῶν καὶ πλήρης
ζωῆς, μοὶ ἐζήτηεις τρόπον σωτηρίας καὶ ἐκφυγῆς. Καὶ τότε
μὲν σὲ καθησύχασα· ἅμα δ' ἡ νύξ μᾶς ἐσκίασεν, ἐρῥίνισα,
ἐνθυμεῖσαι, τὰ δεσμά μας διὰ μικρᾶς ῥίνης ἦν εἶχον κε-
κρυμμένην ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου, κατώρθωσα νὰ σκάψω
ἐν μέρος τοῦ ἐδάφους τῆς εἰρκτῆς ἡμῶν, μέχρι τοῦ ὀχετοῦ,
ὅστις ἐκ πείρας ἐγνώριζον ὅτι διέρχεται ὑπ' ἐκείνην τὴν γω-
νίαν τῆς φυλακῆς. Ἐνθυμεῖσαι προσέτι ὅτι δι' αὐτοῦ ἐπρο-
χωρήσαμεν μέχρι τῆς ὑπογείου δεξαμενῆς ὅπου συνέρχον-
ται τὰ δυσώδη τῆς πόλεως ὕδατα, καὶ ἐκεῖθεν ἀκαταζήτη-
τοι ἐξήλθομεν δι' ἀναβάθρας γνωστῆς εἰς ἐμέ.

« Πλήρεις ἐλπίδος διηυθύνθημεν ἀμφότεροι πρὸς τ' ἀρ-
κτικὰ παραθαλάσσια τῆς Γαλλίας, καὶ εἰς τὴν πόλιν Καλαὶ
εὔρομεν πλοῖον ἀποπλέον διὰ τὴν Ἀρκτῶαν Ἀμερικὴν.
Ἦξεύρεις ὅτι ὁ πλοίαρχος ἐμὲ μὲν ἐδέχθη ὡς ναύτην, σὲ δὲ
ἀπεποιήθη νὰ λάβῃ εἰς τὸ κατάστρωμα.

« Ἐκτοτε ἐχωρίσθημεν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θέλομεν μᾶλ-
λον διαφύγει τὴν καταδίωξιν, ὄντες διηρημένοι, καὶ ὅτι, ἂν
ἐκ νέου σὲ συνελάμβανον αἱ ἀρχαὶ, ἡ ἀθωότης σου ἤθελε
βεβαίως ἀποδειχθῇ.

« Μετὰ μακρὸν πλοῦν ἔφθασα εἰς γῆν σωτηρίας, καὶ ἀπ-
εβιδάσθην εἰς τὸ Νεοβόρακον τῶν Ἠνωμένων Ἐπαρχιῶν.
Ἐδυνάμην ἴσως, διαμένων ὡς ναύτης εἰς τὸ πλοῖον, νὰ πο-

ρωμαι ἐπιπόνως μὲν, ἀλλ' ἐντίμως τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἄλλ' ὁ κακὸς δαίμων μὲ κατεδίωκεν. Ἡ διεστραμμένη καρδία μου, αἱ ἔξεις τῶν παλαιῶν ἡμερῶν μου, μ' ἔσυρον ὡς σύρει ὁ ποταμὸς τὸ εἰς τὰς δίνας του παραδεδομένον ναυάγιον.

«Παραιτήσας τὸ πλοῖον, ἐρρίφθην εἰς τὴν μεγάλην πύλιν τοῦ Νεοβοράκου, καὶ ἔδαπάνων τὰς ὥρας μου περιτρέχων τοὺς δρόμους τῆς, καὶ χαίνων πρὸς τ' ἀξιοπερίεργα αὐτῆς. Ὁ τρόπος οὗτος βιοποριστικὸς δὲν ἦτο βεβαίως, ὥστε καὶ ἐντὸς ὀλιγίστου εὐρέθην ἐστερημένος χρημάτων. Κἀνὲν ἐπάγγελμα νὰ ἐπιχειρισθῶ μοὶ ἦτον ἀδύνατον, διότι ἤμην πανταχοῦ ἄγνωστος, οὐδ' ἔδιδόν τινα περὶ ἐμαυτοῦ ἐγγύησιν.

«Πρὸ δύο ἡμερῶν ἐνήστευον ἤδη, ἡ πεῖνα εἶχεν ἀρχίσει νὰ ζωγραφίζηται εἰς τοὺς βυθιζομένους μου ὀφθαλμοὺς καὶ εἰς τ' ὠχρὸν πρόσωπόν μου, καὶ μυρίους καπνοὺς ἀνέπεμπεν εἰς τὴν σκοτοδινιῶσαν διάνοιάν μου. Ἡ κενὴ μου κοιλία κυβερνῶσα τὴν κενὴν κεφαλὴν μου, ἔπλαττε σχέδια ἀνοητότερα τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, ἐμελέτα χειμαίρας.

«Τέλος τὴν τρίτην ἡμέραν, ὅτε κατακείμενος εἰς τὴν ῥυπαράν μου γωνίαν εἶδον σχεδὸν ἐπερχόμενον κατ' ἐμοῦ τῆς ἀτροφίας τὸν θάνατον, καὶ προησθάνθην τὸν φοβερὸν ἀσπασμόν του, δὲν ἐδίστασα πλέον.

«Ἐντὸς τοῦ ξενοδοχείου ὅπου διέμενον, εἶχον ἰδεῖ τὴν προλαβοῦσαν Ἀγγλον πλούσιον ἐλθόντα καὶ κατοικήσαντα, καὶ εἶχον παρατηρήσει ἐν κιβώτιον ἀργυροῦχον. Τὸ σχέδιόν μου συνελήφθη ἀμέσως.

«Πρὸς τὴν ἐσπέραν, λαθὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐκρύβην ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος τοῦ Ἀγγλου, καὶ ἅμα οὗτος ἀπεκοιμήθη περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἀρπάσας τὸ κιβώτιον ἐτράπην εἰς φυγὴν. Ἄλλ' ὁ Ἀγγλος, ἀκούσας ταραχὴν, ἀνέστη καὶ ἤρχι-

σε νὰ φωνάζῃ κατ' ἐμοῦ, ὅστις, ὦν προπαρασκευασμένος διὰ τὴν τοιαύτην περίστασιν, ἔσυρα μάχαιραν ἀπὸ τῆς ζώνης μου, τὴν ἐνέπηξα εἰς τὸ στῆθός του, καὶ τὸν ἀφῆκα κατακείμενον εἰς τὸ αἷμά του.

«Αἶ φωναὶ ὅμως τοῦ θύματός μου εἶχον ἀντηχήσει εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Καὶ ξενοδόχοι καὶ ξένοι εἶχον ἐκπηδήσει τῶν κλινῶν των, καὶ ὅταν ἐνόμιζον τὸ κατώρθωμά μου πεπερατωμένον, εὐρέθην αἰφνης μεταξὺ πλήθους τῶν μὲν βοηθούντων πρὸς τὸν θανατωθέντα, τῶν δὲ ζητούντων τὸν ληστήν καὶ φονέα.

«Ἡ ταραχὴ μου, ἡ ὄψις μου, τὸ κιβώτιον ὃ ἐκράτουν, τὸ ἐπὶ τῶν ἱματίων μου θερμὸν εἰσέτι αἷμα, μ' ἐπρόδιδον ἱκανῶς, καὶ ἂν μοὶ ἔμενε καιρὸς ὥστε νὰ φροντίσω νὰ ὑποκρυβῶ.

«Ἴδου λοιπὸν ἐγὼ μόλις φθάς εἰς τὸν νέον κόσμον, καὶ συνελήφθην ἐκ νέου, ὅπως νοήσω ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι πανταχοῦ μία, ὅτι τὰ σκύβαλα τῆς κοινωνίας εἰς τὸ ἐν ἡμισφαίριον, εἰσὶ τοιαῦτα καὶ εἰς τὸ ἕτερον, καὶ ὅτι ὁ κακοῦργος ματαίως ἵνα σωθῇ ἀλλάζει τόπους καὶ νόμων δύναμιν, ἂν τὴν καρδίαν του δὲν ἀλλάξῃ.

«Ἡ δίκη καὶ ἡ καταδίκη μου δὲν ἐπεδέχοντο οὐδ' ἀμφιβολίαν οὐδὲ χρονοτριβήν. Τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος εἶχεν εὐρεθῇ εἰς χεῖράς μου, ὁ πληγωθεὶς παρ' ἐμοῦ εἶχεν ἐπιζήσει, καὶ πάμπολλοι αὐτόπται ἐμαρτύρουν κατ' ἐμοῦ. Ἡ μέλαινα ψῆφος ἐρρίφθη. Ἀλλ' ἔκτοτε ἤρχισε δι' ἐμὲ νέον στάδιον βίου, ἔκτοτε ἐνεδύθην τὸν νέον ἄνθρωπον.

«Ἄμα ἤκουσα ὅτι κατεδικαζόμην εἰς ἐξαετῇ εἰρκτὴν, ὦ! εἶπον, ζήτωσαν οἱ Ἀμερικανοί! Εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου Γαλίαν ἤθελον μὲ στείλει νὰ μετρήσω τῆς ἀγχόνης τὸ ὕψος, ἢ νὰ δοκιμάσω τὴν καλὴν λαιμητόμον.

«Καὶ ἔξ ὅμως ἔτη εἰς τὴν φυλακὴν δὲν μοὶ ἐφαίνοντο λίγα, καὶ ἐσχεδιάζον ἤδη πῶς τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς φυλακίσεώς μου νὰ θραύσω τὴν φωλεάν μου, καὶ νὰ πετάξω πρὸς γλυκύτερα κλίματα. Πανταχοῦ, ἔλεγον, οἱ ἄνθρωποι εἶναι οἱ αὐτοί. Ἄν δὲν γνωρίζω ἐγὼ τὸ Νεοβόρακον, θέλω βεβαίως εὔρει σύνοικόν μου τινὰ τῆς φυλακῆς ὅπως θραύσωμεν ἀντιβοηθούμενοι τὰ δεσμά μας, διορύξωμεν τοὺς τοίχους, καὶ ἐλευθερωθῶμεν.

«Ἄλλ' ἐμελέτων πρὶν ἀκόμη ἰδῶ.

«Κατὰ τὴν πρώτην εἴσοδόν μου εἰς τὸ εὐρύχωρον καὶ σχεδὸν χάριεν κατάστημα τῆς εἰρκτῆς, προέβη πρὸς ἐμὲ ἄνθρωπος αὐστηρὸς μὲν, καθ' ὅσον διέκρινα ἀπὸ τῶν χαρακτήρων του, ἀλλ' οὐχὶ ἄγριος, ὡς οἱ δεσμοφύλακες εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Γαλλίας, καὶ μετὰ φωνῆς σοβαρᾶς μοὶ ἀνέγνωσε τοὺς νόμους τοῦ καταστήματος, τὰς διατυπώσεις πρὸς ἃς ἐχρεώσθουν νὰ συμμορφωθῶ, τὰς ποινὰς διὰ τοὺς παραβάτας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνταμοιβὰς διὰ τοὺς μᾶλλον εὐαρεστοῦντας. Μία τῶν πρώτων ἐπιταγῶν ἦτον ἡ σιωπὴ, ἐντελής καὶ ἀδιάκοπος σιωπὴ.

«Κομισθεὶς εἰς τὸν θαλαμίσκον μου, ὁποῖαν ἀπελπισίαν ἠσθάνθην ὅταν εἶδον ὅτι θέλω κεῖσθαι μόνος, μονώτατος εἰς αὐτὸν, ὅτι ἡ αὐστηρὰ τῶν φυλάκων ἐπαγρύπνησις ἐματαίου πᾶν δραπετεύσεως σχέδιον!

«Εἰς τοῦ πείσματος τὴν ὁρμὴν, ἠθέλησα νὰ παραβῶ ὅλους τοῦ καταστήματος τοὺς κανονισμοὺς, καὶ ἤρχισα ὡς μανιακὸς νὰ φωνάζω, νὰ ψάλλω, νὰ ὑβρίζω, νὰ βλασφημῶ. Τότε δεσμοφύλαξ ἦλθεν ἔχων μᾶστιγα εἰς τὰς χεῖρας. Σοὶ ἀνεγνώσθησαν, μοὶ εἶπεν, οἱ νόμοι τῆς φυλακῆς μας, ἐγνώρισας πῶς τιμωρεῖται ἡ παρακοή, καὶ παρήκουσας· εἶσαι αἷτιος τῶν συνεπειῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ μ' ἐκτύπησε διὰ τῆς

μάστιγος. Ἐγὼ παροξυνόμενος ἔκραζον ἔτι μᾶλλον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔτι μᾶλλον ἐκτύπα. Ἡ πάλη μοι ἐφάνη ἄνισος, ὥστε ἐνόμισα συμφέρον νὰ ὑποχωρήσω, καὶ ἐσιώπησα.

«Τὴν ἐπιοῦσαν αἱ αὐταὶ σκηναὶ, ἐπὶ τῇ προσθήκῃ ὅτι μὲ προσεκάλεσαν νὰ ἐργασθῶ εἰς τὰ δημόσια ἔργα, καὶ ἐγὼ παρήκουσα. Μ' ἔσυραν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐπέμεινα μένων ἄργός. Τότε ἄλλη ποινὴ προσετέθη εἰς τὸν ῥαβδισμόν, ἡ ἀσιτία, τόσῳ μᾶλλον δεινὴ, καθ' ὅσον ἔβλεπον ἄλλους συγκαταδίκους μου τρεφομένους ἀβρῶς πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς εὐτάκτου καὶ ἡσύχου διαγωγῆς των.

«Ἄν ἐδυνάμην νὰ κλέψω τὴν τροφὴν των, ἤθελον ἐπιμείνει εἰς τὴν ἀπείθειάν μου. Ἀλλ' ὁ ἀποκλεισμός μου καθίστα καὶ τοῦτο ἀδύνατον. Παρατηρήσας μέχρι τοῦδε ὅτι ἦτον ἀλυσιτελὲς νὰ λακτίζω πρὸς κέντρα, ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ διανύσω καὶ τὸν καιρὸν τῆς φυλακίσεώς μου ὅσον τὸ δυνατόν εὐχαρίστως, καὶ ὑπὸ πονηρίας ἀπεφάσισα νὰ γίνω ἐπιμελής, εὐπειθής, ὅπως ἀνταμοίβωμαι.

«Ἡ πολύωρος καὶ μοχθηρὰ ἐργασία, ἐλαττώσασα τὰς δυνάμεις μου, ἐδάμασεν ἐντὸς ὀλίγου τὸ τραχὺ καὶ ἄγριον τοῦ χαρακτῆρός μου, καὶ τὴν νύκτα, ὅτε ἐρρίπτόμην εἰς τὴν ἀπλῆν μὲν ἀλλὰ καθαρὰν κλίνην μου, αἱ ιδέαι μου ἐστρέφοντο πρὸς ἑμαυτὸν, καὶ τὴν ὀξύτητα τοῦ μίσους διεδέχθη κατ' ἀρχὰς μὲν βαρεῖα μελαγχολία, μετὰ δὲ ταύτην γλυκύτερα καὶ πάντοτε γλυκύτερα αἰσθήματα οἴκτου, καὶ ἴσως κατὰ μέρος καὶ μετανοίας.

«Εἰς τὰς μονήρεις ἐκείνας ὥρας μου, ἐπανήρχετο εἰς τὸν νοῦν μου ὅλη ἡ σειρὰ τῆς παρελθούσης ζωῆς μου, ἐνεθυμούμην τῶν γονέων μου τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίδας, τῆς μητρὸς μου τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς ἐλπίδας, ἐνεθυμούμην καὶ σέ, ὦ Μαγδαληνῇ, καὶ τὰ δάκρυα ὅσα δι' ἐμὲ ἔχυσας, καὶ

ἃ χρυσᾶ ἔπη ὅσα πολλάκις μοι ἔλεγες, καὶ νοερῶς σοὶ
 ζήτουν συγγνώμην δι' ὅσας λύπας εἰς τὴν ζωὴν μου σοὶ
 προσέξენσα.

«Ὁ διευθυντὴς τῆς εἰρκτῆς παρεμόνευε, χωρὶς νὰ τὸ
 γνωρίζω, τὴν διαγωγὴν καὶ τὰς διαθέσεις μου. Πρὸ τινων
 μηχανῶν εὐρισκόμην ἤδη κατάκλειστος, καὶ ἡ ἐργασία καὶ
 ἡ σκέψις εἶχον ἤδη καταβάλλει τὸν χαρακτῆρά μου καὶ με-
 ταβάλλει τὸ φρόνημά μου, ὅτε ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἶδον εἰς-
 ερχόμενον εἰς τὸν κοιτῶνά μου ἄλλον νέον ὑπηρέτην ἀντὶ
 τοῦ καθ' ἐκάστην ἐμφανιζομένου.

«Ὅποιαν ἀπροσδόκητον ἀγαλλίασιν ἡσθάνθην, ὅτε, μετὰ
 τοσούτου καιροῦ σιωπὴν, τὸν ἤκουσα νὰ μοι ἀποτείνῃ τὸν
 λόγον, καὶ ἔλαβον, εἰς ἀμοιβὴν τῆς ἠθικῆς βελτιώσεώς μου,
 τὴν ἄδειαν νὰ τῷ ἀποκριθῶ! Ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ
 αἱ σωματικαὶ ἐργασίαι μου ἐμετριάσθησαν ὅπως οὖν.

«Μετ' ἀνυπομονησίας περιέμενον τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ ὑπη-
 ρέτης ἤθελεν ἔλθει πρὸς ἐμέ, διότι ὄχι μόνον δι' αὐτοῦ ἡ
 ἀρμονικὴ ἀνθρώπινος φωνὴ προσέβαλλε τὸ οὖς μου, ἀλλὰ
 καὶ αὐτὸς ἦτο γλυκὺς, πρᾶος καὶ νουνεχής. Ἡ παρουσία
 του κατέστη δι' ἐμέ ἀνάγκη, καὶ τῷ ὄντι αἱ ἐπισκέψεις του
 ἐγίνοντο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν συνεχέστεραι καὶ διαρκέ-
 στεραι· ἡ παρηγορία ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ στόματός του γλυκεῖα
 ὡς βάλαμον, καὶ ἐξημέρωνε καθ' ἐκάστην τὴν καρδίαν μου
 ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

— «Ἐφρόνευσας, μοι ἔλεγεν, ἐλήστευσας, οἱ ἄνθρωποι σέ
 συνέλαβον, σέ κατεδίκασαν· εἶδες τὸν θάνατον ὄψιν πρὸς
 ὄψιν, καὶ ἔκτοτε ἔμαθες νὰ τὸν ἀψηφᾷς, διὰ τοῦτο δὲν φο-
 βεῖσαι τοῦ λοιποῦ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο ἡ ἀνθρώπινος
 δικαιοσύνη δὲν ἔχει πλέον λαβὴν ἐπὶ σοῦ. Ἡ ποινὴ ἣν σοὶ
 ἐπέβαλον δὲν εἶναι, λέγεις, αὐστηροτέρα ἐκείνης ἣν σὺ προ-

εἶδες καὶ προυμελέτησας, ὅταν ὀπλιζόμενος τὴν ληστρικὴν μάχαιραν, ἀντιπαρετάχῃς κατὰ τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ σκέφθητι, ἂν μέχρι τοῦδε δὲν τὸ ἐσκέφθῃς· ἔπλασας σὺ σεαυτόν; Ἡ ἂν μ' εἰπῇς ὅτι σ' ἔπλασαν οἱ γονεῖς σου, σκέφθητι τίς ἔπλασε τοὺς γονεῖς τῶν γονέων σου, καὶ τοὺς γονεῖς ἐκείνων, καὶ τέλος τοὺς πρώτους γονεῖς, καὶ θέλεις ἀπαντήσῃ πάντοτε εἰς τὴν ἄκραν τοῦ συλλογισμοῦ σου τὸν Θεόν, αἰωνίαν περιφέρειαν, εἰς ἣν λήγουσιν αἱ ἀκτῖνες ὅλων τῶν ἰδεῶν ἡμῶν. Ἀλλὰ νομίζεις, ὅτι ὁ Θεὸς, ὅστις ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἔπλασεν ὅπως τὸν φονεύσῃς σὺ, καὶ δὲν βλέπεις ὅτι ἂν σὺ ἢ ἄλλοι ὥς σὺ μένωσιν ἀτιμώρητοι εἰς τὸν βίον τοῦτον, εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἀπόδειξις ὅτι ὑπάρχει ἄλλος βίος, διότι εἶναι ἐναντίον τῆς θείας ἁρμονίας νὰ μείνωσιν αὐτοὶ ἀτιμώρητοι; Τρέμε τὸν δεύτερον τοῦτον βίον, φοβήθητι μήπως ἐμφανισθῇς ἐμπρὸς εἰς τὸν δικαστὴν σου καὶ σ' εἰπῇ: «Εἶχες περιστάσιν νὰ βελτιωθῇς, διατί δὲν ἐβελτιώθῃς;»

«Ἀφ' οὗ δὲ διὰ πολλῶν τοιούτων μαθημάτων ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας (διότι οὗτος ἦτον ὁ ὡς ὑπηρέτης ἐμφανισθεὶς εἰς ἐμὲ ὅπως μὴ μ' ἐξαγριώσῃ τὸ πρῶτον) ἐνεργῶσεν εἰς ἐμὲ τὴν πίστιν καὶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ἀφ' οὗ ἔθεσεν εἰς χεῖράς μου βιβλία εὐγλώττως ἀναπληροῦντα ὅσα λέγων παρέλειπε, τότε ἐξέτεινε περαιτέρω τὰς διδαχάς του, μοὶ ἀνέπτυξε τὰς ἐπιγείους ἀπολαύσεις τῆς καθαρᾶς καὶ ἀνευθύνου καρδίας, τὴν γλυκεῖαν ἡδονὴν τοῦ ὑπ' ἀκμαίας καὶ φίλης οἰκογενείας περιστοιχιζομένου πατρὸς, τῆς ἀγαθοεργίας τὰς ἐκστάσεις, καὶ ὡς μαγικὴ ἢ φωνὴ του ἀπέσπα πάντοτε ἀπὸ τῆς καρδίας μου δάκρυα.

«Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς, ἰδὼν ὅτι εἶχον ἀρχάς τινας ἀνατροφῆς καὶ παιδείας, συνέδεε μετὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν αἰσθη-

μάτων μου καὶ τὴν τοῦ πνεύματός μου. Ἡ εἰρκτὴ εἶχε γί-
νει δι' ἐμέ παράδεισος μετὰ τὰ πρῶτα τρία ἔτη τῆς εἰς αὐ-
τὴν διαίτης μου.

«Τὴν ἡμέραν ἡργαζόμενην, καὶ μέρος τοῦ προϊόντος τῆς
ἐργασίας μου ἦτο προσδιωρισμένον δι' ἐμέ μετὰ τὴν ἔξο-
δόν μου· τὴν δ' ἐσπέραν ἐδιδασκόμενην καὶ ἤκουον ὑψηλὰ
ἠθικῆς μαθήματα παρὰ τοῦ πνευματικοῦ μου πατρὸς, καὶ
τὴν νύκτα, ὅταν ἀνεπαυόμενην, ἐσκεπτόμην περὶ αὐτῶν, καὶ
τὰ υἱοθέτουν ὡς τέκνα τῆς ἰδίας μου πεποιθήσεως.

«Ὁ διευθυντὴς τῆς εἰρκτῆς, ὃν κατ' ἀρχὰς ἀόρατον εἰς
ἐμέ, ἤρχισε περὶ τὰ τέλη νὰ μοὶ γίνηται προσιτώτερος, καὶ
νὰ πληροφορῇται περὶ ἐμοῦ ἰδίῳις ὄμμασι.

«Τοὺς τελευταίους μῆνας πρὶν τῆς ἐξόδου μου μοὶ ἀφέθη
ἀνεσις σχεδὸν παντελῆς, ὥστε μοὶ ἐπετράπη καὶ νὰ ἐξέρ-
χωμαι τῆς εἰρκτῆς. Ἡ πρώτη μου δὲ πράξις ἦτο νὰ σπεύ-
σω εἰς ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἀποδώσων χάριτας ὅτι ἀπεπλύθην
τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ ἀναγεννήθην εἰς τὴν ἀρετήν.

«Ἄν δὲ κ' ἐξηρχόμην ἐλευθέρως, ἀλλὰ τὸ ἄγρυπνον βλέμ-
μα τοῦ διευθυντοῦ μὲ παρηκολούθει πανταχοῦ, καὶ φαίνε-
ται ὅτι ἡ διαγωγή μου τὸν εὐηρέστησε, διότι κατ' ἀναφο-
ράν του ἀπελύθην πρὶν τοῦ προσδιωρισμένου καιροῦ, λαβὼν
καὶ ἱκανὴν τινα ποσότητα χρημάτων, προϊόν τῆς ἐν τῇ
εἰρκτῇ ἐργασίας μου.

«Κεκτημένος πλοῦτον γνώσεως τῶν ἀληθινῶν καθη-
κόντων μου, ἐπιτηδευμάτων τινῶν ἃ εἶχον ἐκδιδαχθῇ ἐντὸς
τοῦ καταστήματος, καὶ μικρᾶς τινος περιουσίας, ἐπεχεί-
ρησα βιομηχανίαν ἐντιμον καὶ ποριστικὴν, καὶ ὁ Θεὸς ηὐλό-
γησε τὴν ἐπιχείρησίν μου, ὥστε ἐντὸς τινῶν ἐτῶν καὶ μέ-
σα τοῦ ζῆν ἀφθόνως ἀπέκτησα, καὶ τῶν νέων συμπολιτῶν
μου τὴν κοινὴν ὑπόληψιν εἰς τοσοῦτον ἐκέρδησα, ὥστε Ἀμε-

ρικανός τις ἔντιμος καὶ πλούσιος μοὶ προσέφερε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του.

« Ἀλλ' ἡ ἰδέα σου, δυστυχῆς Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ Θεοδώρου μας, δὲν εἶχε ποτὲ ἐξέλθει τοῦ λογισμοῦ μου· ἐξ ἐναντίας, ἀπ' οὗτου ἡ μεγάλη ἠθικὴ μεταβολὴ ἐνηργήθη ἐντός μου, εἶχον συλλάβει τὸν σκοπὸν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ σοὶ προσφέρω ὅλους τοὺς καρπούς τῶν κόπων μου, ὥς μικρὰν ἀποζημίωσιν τῶν ὅσα δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ υἱοῦ μας ὑπέφερες. Ἴδού ἤλθον, καί. . . »

— Καὶ πῶς μ' εὐρίσκεις; ἀνεφώνησεν ἡ Μαγδαληνῇ, κλαίοντα καὶ λαμβάνουσα τὰς χεῖρας τοῦ Οὐδέρτου καὶ τοῦ Θεοδώρου, ὅστις καὶ οὗτος ὑγροὺς ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχε ῥιφθῇ εἰς τοῦ πατρὸς του τὸ στῆθος. Κατάδικον μ' εὐρίσκεις, καταβᾶσαν τῆς λαιμητόμου, μέλλουσιν ν' ἀναβῶ εἰς αὐτὴν αὖριον, καὶ ἀξίαν μυρίων θανάτων, πολλαπλασίας αἰσχύνης, διότι εἶμαι σκύβαλον τῆς ἀνθρωπότητος, διότι μετὰ πᾶσαν ἄλλην ἀνομίαν, ἔβαψα τέλος ἐγὼ αὐτὴ τὰς χεῖράς μου εἰς τὸ αἷμα τῆς συζύγου, τῆς μόνης φίλης τοῦ υἱοῦ μου, ὃν ἐγὼ αὐτὴ εἶχον ἀποκόψει τοῦ κόσμου.

« Μοὶ διηγήθης, φίλτατε υἱέ, τὴν βεβασανισμένην ζωὴν σου, εἰς ἣν ἐγὼ ἀκάνθας ἐφύτευσα, καὶ ἐσπάραξας τὴν καρδίαν μου, ἥτις εἶχε σκληρυνθῇ εἰς τὴν θέαν τοῦ αἵματος.

« Καὶ σὺ, ὑπὲρ πάντοτε ἀγαπητὲ Οὐδέρτε, μοὶ διηγήθης τὰ πάθη καὶ τὴν μετάνοιάν σου, καὶ φῶς ἀληθείας, ἂν καὶ ὀψιλαμπές, ἀνέτειλεν εἰς τὴν ψυχὴν μου, μίαν στιγμὴν πρὶν αὐτὴ μεταβῇ εἰς τὰ σκότη τοῦ ᾄδου.

« Ἀκούσατε καὶ σεῖς τὴν ἐδικήν μου διήγησιν, τοῦλάχιστον ἵνα χύσητε καὶ δι' ἐμὲ δάκρυα, καὶ προσευχήθητε εἰς τὸν πλάστην ὅπως μὲ δικάσῃ ὅχι κατὰ τὴν αὐστηράν του δικαιοσύνην, ἀλλὰ κατ' ἐπιείκειαν.

Δ'.

«— Δὲν σοὶ ἐνθυμίζω, Οὐδέρτε, τὰς γλυκείας ἐκείνας σιγ-
μὰς, ὅτε παρθένος τρυφερά, ἐλευθερίως ἀνατραφεῖσα, καὶ
γγνωρίζουσα τὸν κόσμον μόνον διὰ τοῦ πρίσματος τῶν μυ-
θιστοριῶν, σὲ εἶδον κατὰ πρῶτον καὶ σοὶ ἐχάρισα τὴν καρ-
δίαν μου· οὐδ' ὅτε, εὐαπάτητος, ἐπίστευσα εἰς τὰς ὑποσχέ-
σεις σου, οὐδὲ τοῦ Θεοδώρου τὴν γέννησιν, οὐδὲ τὴν ἀπελ-
πισίαν μου ὅτ' ἐγνώρισα τὰς πλανήσεις καὶ τὰς παρεκ-
τροπὰς σου. Τὰ ἐνθυμεῖσαι ὅλ' αὐτὰ κάλλιστα, καὶ μοι
τ' ἀνέφερες πρῶτος.

• Ἐνθυμεῖσαι ὅτι ὑποπτος εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἐκρύπτεσο
μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐγὼ ζῶσα μόνον διὰ σὲ καὶ διὰ σοῦ,
ἐκρυπτόμην μετὰ σοῦ εἰς φωλεὰς θηρίων μᾶλλον ἢ εἰς κα-
τοικίας ἀνθρώπων, καὶ ὅτι εἵχομεν ἐκθέσει τὸν Θεόδωρόν
μας εἰς ἓν τῶν Ὀρφανοτροφείων τῆς πρωτεύουσας, ἵνα τὸν
σώσωμεν ἀπὸ τῶν διηνεκῶν τῆς ὑπάρξεώς μας κινδύνων.

«Μ' ἐνεθύμισας τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐλθοῦσα νὰ σὲ σώσω,
συνελήφθην μετὰ σοῦ ὡς συνένοχος φόνου, καὶ τὴν κατα-
δίκην μας εἰς κεφαλικὴν ποινὴν, καὶ πῶς ἐδραπετεύσαμεν.
Ἐκτοτε οἱ ἀστέρες μας ἐχωρίσθησαν. ὦ! διατί δὲν ἐρ-
ρίφθην εἰς τὰ κύματα ν' ἀκολουθήσω τὸ πλοῖον τὸ ἀπάγον
σε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἢ νὰ παύσω τὰ βάσανά μου εἰς τὸν
βυθὸν τῆς θαλάσσης;

• Μείνασα μόνη εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἠτένισα τὸ πλοῖον
σας μέχρις ὅτου ἔπαυσε φαινόμενον εἰς τὸν ὀρίζοντα. Μετὰ
ταῦτα δ' ἐστράφην πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ τότε ἐγκα-
ταλελειμμένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἡσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ γρά-
ψω τὴν πρώτην ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Θεόδωρόν μου.

« Ἀλλὰ καὶ ὅπως διαφύγω τῆς ἀστυνομίας τὰς ἐρεῦνας, καὶ ὅπως σώσω τὸν υἱόν μου ἀπὸ τῆς αἰσχύνης ἣν ἡ καταδίκη μου τῷ μετέδιδε, μετέβαλα τ' ὄνομά μου, καὶ ἄγνωστος ἐζήτησα ὑπηρεσίαν εἰς κατάστημα μιᾶς ῥαπτρίας τῶν Παρισίων. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡργαζόμην εἰς αὐτὸ ἐπιμελῶς καὶ τιμίως, ὅτε μία τῶν συντρόφων μου εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἐργαστήριον, μᾶς διηγήθη ὅ,τι ἤκουσε εἰς τινος φίλης της, τῆς συζύγου ἑνὸς χωροφύλακος, ὅτι δηλ. εἰς τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς πόλεως ἐγίνοντο ἔρευναι πολλαὶ ἐκ μέρους τῆς ἀστυνομίας, ὅπως ἀνακαλύψῃ δραπέτιν τινά.

« Τὸ αἷμά μου ἐπάγασεν εἰς τὸ τοιοῦτον ἄκουσμα, καὶ δραττομένη τῆς πρώτης εὐκαιρίας, ἐξῆλθον τοῦ ἐργαστηρίου, διηυθύνθην μὴ ἡξεύρουσα ἡ ἰδία ποῦ, καὶ ἐπλανώμην εἰς τὰ Παρίσια ἄτροφος, ἄστεγος καὶ ἐλεεινῇ, καὶ κἀμμία θύρα δὲν ἠνοίγετο ἂν τὴν ἐκρουν ζητοῦσα περίθλαψιν. Μόλις δὲ κατώρθωσα νὰ λάβω ὑπηρεσίαν ὡς ὑπηρέτις ἑνὸς μαγείρου. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὸ πενιχρὸν ἔνδυμα καὶ εἰς τῆς ἐστίας τὴν στάκτην, δὲν διέφυγον τῆς ἀστυνομίας τὴν δξυδέρκειαν.

« Εἰς διάφορα μέρη τῆς Γαλλίας ἐπλανήθην, φεύγουσα πάντοτε καὶ πάντοτε διωκομένη, μεταβάλλουσα πανταχοῦ ὄνομα καὶ ἐπιτηδεύματα, παλαίουσα πρὸς τὴν γύμνωσιν, πρὸς τὴν πεῖναν καὶ πρὸς τὴν δυστυχίαν, προσπαθοῦσα ν' ἀποφύγω τὸ ἔγκλημα, καὶ πάντοτε ἐξ αἰτίας νέων καταδιώξεων τιθεμένων εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ πράξω αὐτό. Τέλος ἀπεφάσισα νὰ ἐξέλθω τῆς Γαλλίας· ἀλλ' εἰς τὰ σύνορα ἀνεγνωρίσθην καὶ ἐστάλην ὀπίσω εἰς τὰ Παρίσια. Ἐκεῖ δ' ὡς κατάδικος καὶ ὡς δραπέτις κατεκλείσθην εἰς εἰρκτὴν αὐστηροτέραν τῆς πρώτης.

« Πῶς νὰ σᾶς περιγράψω ὅποιαν ἐντύπωσιν ἀπετέλεσεν

εἰς τὰς ἀγνάς ἀκόμη αἰσθήσεις μου ἢ ἄβυσσος ἐκείνη τῶν αἰσχροτήτων καὶ τῶν καταπληκτικῶν ἐλαττωμάτων εἰς ἣν ἐρρίφθην μεταξὺ καταχθονίων δαιμόνων!

«Κατ' ἀρχὰς μετ' ἀποστροφῆς ἐσύρθην εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἔκλαυσα· ἀλλ' ἐχλευάσθην, ἀλλ' ἠπειλήθην. Κατέφυγον πρὸς τοὺς δεσμοφύλακας παρακαλοῦσα νὰ μ' ἀπαλλάξωσιν ἀπὸ τοῦ βορβόρου ἐκείνου τῆς κακοηθείας καὶ τῆς ῥυπαρότητος, νὰ μὲ κατακλείσωσιν εἰς σκοτεινὴν, εἰς ὑπόγειον φυλακὴν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον μακρὰν τῶν θηρίων μεθ' ὧν συνέζων, ἀλλ' οἱ δεσμοφύλακες ἦσαν θηρία ἀγριώτερα ἔτι· μὲ περιύδρισαν καὶ μ' ἐπάταξαν.

«Δὲν μοὶ ἔμεινεν εἰμὴ σιωπῶσα νὰ ὑποφέρω, καὶ, ὅπως ζήσω, νὰ συνοικειωθῶ μετὰ τῆς ἀτμοσφαίρας εἰς ἣν μετετέθην. Κατὰ πρῶτον ἔκλειον τὰ ὦτά μου, ἀπέστρεφον τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀλλὰ τέλος ἠναγκάσθην νὰ συνηθίσω εἰς τὴν ἀκολασίαν καὶ εἰς τὴν ἀναίδειαν.

«Πρὸ τινων μηνῶν ἤμην ἤδη κατάκλειστος καὶ εἶχον ἐκμάθει τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου. Καθ' ἐκάστην ἤκουον ἐξιστορούμενα κατορθώματα ληστῶν, παραχαρακτῶν καὶ φονέων, καὶ ἀκολουθοῦσα τὸν συρμὸν τῆς κοινωνίας μας, εἶχον συνηθίσει νὰ θαυμάζω τὴν εὐστοχὸν κλοπὴν, τὸν τολμηρὸν φόνον, τὴν ἐπιτηδεΐαν δραπετεύσιν.

«Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐδιδάχθην πῶς κατασκευάζονται ἀντικλείδια, πῶς κόπτονται τὰ δεσμὰ, πῶς στρεβλόνοντα τὰ μέλη καὶ αἱ μορφαὶ μεταβάλλονται. Κατ' ἀρχὰς τὰ τοιαῦτα μοὶ ἐνέπνεον ἀποστροφὴν, μετὰ ταῦτα ἐκίνησαν τὴν περιέργειάν μου, καὶ τελευταῖον τὰ ἐμάνθανον μετὰ σπουδῆς. Ἡ ἰδέα νὰ κλέψω, νὰ θανατώσω, ἥτις τὸ πρῶτον μοὶ ἐφαίνετο ἀποτρόπαιος, ἤρχισε νὰ μοὶ γίνηται συνηθεστέρα, καὶ κατήντησα νὰ νομίζω ὅτι ὁ κόσμος πρέπει νὰ εἶναι οὕ-

τω διωργανισμένος, διότι ἔζων εἰς κόσμον οὕτω διωργανισμένον.

«Μεθ' ἱκανὸν καιρὸν τῆς ἐγκαταβιώσεώς μου εἰς τὸ κατοικητήριον ἐκεῖνο τῆς κακίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, ἐπρότεινα ἐγὼ πρώτη εἰς τοὺς συγκατοίκους μου νὰ διαρρήξωμεν τὸν τοῖχον καὶ νὰ δραπετεύσωμεν. Τὸ σχέδιον ἐδόθη ὑπ' ἐμοῦ, ἐνηργήθη μετὰ θαυμασίας ἐπιδεξιότητος, καὶ ἐπέτυχεν.

«Ἴδου ἐγὼ πάλιν ἐλευθέρα. Ἀλλὰ δὲν εἶχον πλέον τὴν δύναμιν νὰ γίνω ὑπηρέτις μαγείρου, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐξαγριωθείσα, ἐζήτει ἄλλο στάδιον βίου. Ἀφ' ἑτέρου ὁ κίνδυνος μὲ συνέδεεν ἰσχυρῶς μετὰ τῶν συμρυγάδων μου, οὐδ' ἐδυνήθην νὰ κρυθῶ ἀλλαχοῦ, εἰμὴ εἰς κλεπταποδόχου, αἰσχυρᾶς βοσκοῦ πάσης διαφθορᾶς, ὅπου κλεπτέμποροι, ἀπαταιῶνες, βαλαντιοτόμοι, φονεῖς, συνήρχοντο καθ' ἐσπέραν καὶ συνεσκέπτοντο περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. Εἰς τὰ συμβούλια ταῦτα παρευρισκόμεν καὶ ἐγώ.

«Ἡ ὑπηρεσία μου ἐν ἀρχῇ ἦτο γνωμοδοτικὴ μόνον. Μετὰ ταῦτα μὲ μετεχειρίσθησαν εἰς μικρὰς κλοπὰς γυναικείων κοσμημάτων. Ἀλλὰ τὸ πρῶτον βῆμα εἶναι δύσκολον εἰς τὸν κρημνὸν τῆς κακίας, καὶ ἕκαστον μετ' αὐτὸ μᾶς σύρει μετὰ διπλασίας ταχύτητος. Ἐντὸς ὀλίγου ἔκλεψα ὥρολόγια. Μετὰ ταῦτα συνώδευσα τοὺς συναδέλφους εἰς κλοπὰς κατ' οἶκον, τέλος πάντων καὶ εἰς φόνους αὐτούς.

«Ὁμολογῶ ὅτι εἰς τὴν ἐντέλειαν ταύτην ἔφθασα μετὰ καιρὸν μόνον, καὶ ἐπὶ πολὺ ἔφριπτον πρὶν τὸ πρῶτον ὁμολογήσω εἰς ἑμαυτὴν ὅτι ἤθελον γίνεи μάρτυς φόνου. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ φόβος τῆς κεφαλικῆς ποινῆς μὲ ἀνεχαίτιζεν.

«Ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου εἶχον ὑπερπηδήσει καὶ ταύτην τὴν ἀσθένειαν. Κεφαλικὴ ποινὴ! καὶ τί ἄλλο εἶναι παρὰ ὁ θάνατος ἐκεῖνος ὃν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτε διέφυγον διὰ τοῦ

ὄχετοῦ τῆς φυλακῆς, ὃν τοσάκις ἠψήφησα, πρὸς ὃν τόσοι
ἐκ τῶν συντρόφων μου παλαίους καθ' ἐκάστην σῶμα πρὸς
σῶμα ;

«Τ' ὄνομά μου, δηλαδή τὸ ψευδές, διότι ὑπὸ φιλοστορ-
γίας πρὸς τὸν υἱόν μου εἰς ὃν δὲν ἐτόλμων νὰ γνωσθῶ, εἶ-
χον μετονομασθῇ Βαρβάρα, κατέστη γνωστὸν πανταχοῦ
καὶ περιδόητον, καὶ αὐστηραὶ διαταγαὶ εἶχον δοθῇ περὶ τῆς
συλλήψεώς μου. Καὶ τῷ ὄντι ἡ ἀστυνομία κατώρθωσε νὰ
μέ συλλάβῃ, καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐντὸς οἰκίας ἧς εἵχμεν θα-
νατώσει τὸν οἰκοδεσπότην.

«Φρίττεις, καὶ μέ βλέπεις ἐξιστάμενος ! Ναί, ἐγὼ ἢ ἄλ-
λοτε τρυφερὰ ἐκείνη Μαγδαληνῇ, εἶχον γίνεи σύντροφος τῶν
φονέων, τῶν ληστῶν ὁπαδός.

«Ἐπειδὴ ὁ μόνος σύνοικος τοῦ φονευθέντος εἶχε διαφύ-
γει καὶ δὲν εὐρίσκετο πλέον, δι' ἔλλειψιν μαρτύρων ἡ δίκη
διήρκεσε μῆνας, καὶ εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἡμην ἐκ
νέου ἐρρίμμένη μετ' ἄλλων κακούργων καταδεδικασμένων
εἰς δεσμὰ, καὶ πολλῶν διὰ βίου.

«Ἐν τούτοις δ' ἐγὼ ἐτελειοποίησα τὰς γνώσεις μου, καὶ
ἐτράφην ἐντελῶς εἰς τὸ κακούργημα ὑπὸ διδασκάλους ἐμ-
πειροτέρους τῶν πρώτων. Ἐπὶ τῆς διαρκείας τῆς δίκης, γι-
νομένης μεθ' ὅλης τῆς ἐνδεχομένης ἀκριβείας, τὸ ἀληθές ὄ-
νομά μου ἐγνώσθη, καὶ τοῦτο ἐπέφερε τὰς δυστυχίας τοῦ
Θεοδώρου μας.

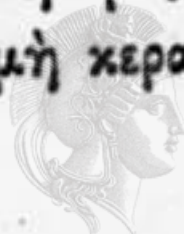
«Ἀλλὰ τέλος ἡ διαδικασία ἔλαβε πέρας, καὶ ἡ κατ' ἐμοῦ
καταψήφισθεῖσα κεφαλικὴ ποινὴ ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ τὴν
ἐπαύριον, ὅτε, περὶ τὸ λυκαυγές, εὐροῦσα ἐμπρὸς μου ἐνὸς τῶν
φυλάκων τὸ σκιάδιον καὶ τὸ ἐπανωρόριον, τὰ ἐνεδύθην, ἐπέ-
ρασα ἀναιδῶς ἐμπρὸς τῆς πρώτης φυλακῆς, ἥτις οὐδὲ καὶ
ἐφρόντισε περὶ ἐμοῦ, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμπρὸς τῆς

δευτέρας, ὅλως ἀνυπόπτου διὰ τῆς πρώτης τὴν ἡσυχίαν, καὶ ἐδραπέτευσα.

«Χωρὶς νὰ εἶναι εὐάρεστος εἰς σᾶς, ἤθελε μὲ θανατώσει ἡ ἀνάμνησις καὶ λεπτομερὲς ἐξιστόρησις ὅλων τῶν κακουργημάτων ὅσων ἔκτοτε μετὰ τῶν συντρόφων μου κατέστην ἔνοχος. Εἶχον μάθει νὰ συγκιρνῶ δηλητήρια, καὶ προσέτι νὰ μεταχειρίζωμαι καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐνόμιζον ὡς κέρδος ἕκαστον νέον κακούργημα, διότι ἡ κοινωνία δὲν εἶχε πλέον τί νὰ μ' ἀνταποδώσῃ ἀντ' αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἅπαξ μοι ἔδωκε τὸν θάνατον, καὶ ἀφ' οὗ ἡ ζωὴ μου τῇ ἐχρεωστεῖτο. Πέντε ἡμέραι παρῆλθον σήμερον ἀφ' οὗτου ἐπληροφορήθην ὑφ' ἐνός τῶν κατασκόπων μου ὅτι νέα τις πλουσία, μέλουσα νύμφη, μετέβαινε μετὰ χρημάτων καὶ μετὰ πολυτίμων λίθων εἰς οἰκίαν τινὰ ἀπωκισμένην, καὶ σχεδὸν ἔρημον. Παραλαβοῦσα δὲ δύο ληστὰς, ἐκρύβην πλησίον τῆς οἰκίας, καὶ τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐμβᾶσα εἰς τὸν κοιτῶνα, ἐπέφερα εἰς τὴν νέαν τρεῖς θανατηφόρους πληγὰς, καὶ ἤρπασα τοὺς πολυτίμους λίθους τῆς καὶ τὰ χρήματα. Ἡ νέα αὕτη ἦτον ἡ Ἀμαλία τοῦ Θεοδώρου μου, καὶ ἐγὼ ἤμην ὁ ἀποτρόπαιος φονεὺς, ὃν ὁ υἱός μου ἠθέλησε νὰ τιμωρήσῃ γινόμενος αὐτὸς ὁ ἴδιος δῆμιός του.

«Ἡκούσατε ὁποῖος ὄφρις κάθηται ἐμπρὸς σας. Εἶδατε ὁποῖα τ' ἀποτελέσματα τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς κακῆς κοινωνίας. Φύγετε ἀπὸ πλησίον μου, ἀποστραφεῖτε ἀπ' ἐμοῦ. Ἀλλ' ἐν ᾧ τρέμουσα ἡ ψυχὴ μου παρουσιάζεται ἐμπρὸς τοῦ ἀδεκάστου δικαστοῦ, ἐξιλεώσατέ τον, ὦ! ἐξιλεώσατέ τον διὰ θερμῶν σας δακρύων, διὰ τὴν μητέρα σου, ὦ Θεόδωρέ μου, ὦ Οὐβέρτε, διὰ τὴν Μαγδαληνὴν σου, ἵνα μὴ καὼ εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς γεέννης, ἵνα μὴ τρύζωσι τριγύρω μου τὰ ὀστέα τῶν ὅσων ἔσφαξα, ἵνα μὴ κεραυνωθῶ εἰς

τὸν τάρταρον ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ βρυγμοῦ τῶν ὀδόντων, διότι ὑπάρχει δικαιοσύνη, ὑπάρχει ἀνταπόδοσις.»

Ἡ δυστυχὴς ἐσκίρτα σπασμωδικῶς, τὰ δάκρυά της ἐπάλαζον θερμὰ κατὰ γῆς, καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς της ἐκίει εἰς οἶκτον.

— Θάρρει, τῇ εἶπεν ὁ Οὐβέρτος! Ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ὑπερβαίνει τὴν δικαιοσύνην του. Μετανόει, πίστευε, καὶ ἐσώθης.

— Μῆτερ, ἔκραξεν ὁ Θεόδωρος, μὲ κατέστησας δυστυχῇ, ἀλλ' ὅλα μου τὰ δάκρυα χύνονται μόνον ὑπὲρ σοῦ ἤδη. Προσεύχομαι πρὸς τὸν Θεὸν νὰ σὲ συγχωρήσῃ, ὥς σὲ συγχωρῶ καὶ ἐγώ.

Οἱ παρηγορητικοὶ οὗτοι λόγοι ἐφάνησαν ὅτι καθησύχασαν τὴν ψυχὴν τῆς Μαγδαληνῆς, εἰς ἣν εἶχε γίνεи διὰ μιᾶς μεταβολὴ οὐ μικρά. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἠνεώχθη ἡ θύρα τῆς εἰρκτῆς, καὶ οἱ δύο ξένοι διετάγησαν ν' ἀναχωρήσωσιν ἀμέσως, διότι κλείεται ἡ φυλακή.

Η'. Ε΄

Τὴν ἐπαύριον ἀνέτειλε μόλις ὁ ἥλιος, ὅτε τὸ ὥς καὶ τὴν προτεραίαν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Γρέβης συνελθὼν πλῆθος, εἶδεν ὀδηγουμένην πρὸς τὴν λαιμητόμον τὴν Μαγδαληνὴν, παρακολουθουμένην ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ὠχρῶν ἀμφοτέρων, καὶ ὑγρὸν ὑπὸ δακρύων ἐχόντων τὸ πρόσωπον.

Τὸν ἓνα ἐγνώρισαν τινὲς ὥς τὸν δήμιον τῆς χθесινῆς ἡμέρας, ὁ δ' ἄλλος ἐννοεῖται ὅτι ἦτον ὁ Οὐβέρτος.

Ἡ ὄψις τῆς Μαγδαληνῆς προσέβαλεν ὅσους τὴν εἶχον ἰδῆ πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων. Ἡ κεφαλὴ της ἐκλινε πρὸς τὸ στῆθός της, τὸ βῆμά της δὲν μετεῖχεν αὐθαδείας, τὰ χεῖ-

λη της ἐκινουῦντο ἡσύχως καὶ ἐφαίνοντο προσευχόμενα. Ἀναβᾶσα δ' εἰς τὸ θανατηφόρον βῆμα,

— Θεέ, εἶπεν ἀναβλέπουσα πρὸς τὸν οὐρανόν, μνήσθητί μου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ὡς ἐμνήσθης τοῦ μετανοοῦντος ληστοῦ. Παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου εἰς τὰς χεῖράς σου. Καὶ σεῖς ὅσοι παρίστασθε, συγχωρήσατε ἁμαρτωλήν, καὶ ἀποφεύγετε τὸ ἀνόμημα, διότι φέρει ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐκδίκησιν αὐστηροτέραν τῆς λαιμητόμου.

— Ὁ Θεὸς συγχωρῆσαί την ἀνέκραξε τὸ πλῆθος, καὶ ὁ Οὐβέρτος καὶ ὁ Θεόδωρος ἐγονάτισαν ἐμπρὸς τῆς λαιμητόμου, εἰς ἣν μεθ' ἡσυχίας προσεδέθη ἡ Μαγδαληνή.

Ἦσανίς, φέρουσα τὴν κατάδικον, ἐρρίφθη εἰς ὀριζόντιον θέσιν, καὶ ἐσπρώχθη ὑπὸ τὸ φάσγανον· αὐτὸ δὲ μετὰ κρότου κατέπεσε, καὶ ἡ κεφαλὴ κατεπήδησεν εἰς τὴν αἵματοδόχον πήραν.

Τὸ θέαμα ἐτελείωσεν. Ὅλοι ἀνεχώρησαν, οἱ μὲν ὡς ἐπιστρέφοντες ἀπὸ σκηνικῆς τινος παραστάσεως, ἄλλοι πρὸς τὴν ιδέαν τοῦ θανάτου σκληρύνοντες τὴν καρδίαν των, καὶ ἄλλοι πάλιν χύνοντες δάκρυα διὰ τὴν σφαγεῖσαν.

Εἷς μόνος δὲν ἀνεχώρησεν, ὁ Θεόδωρος· διότι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ μάχαιρα ἔπιπτεν, ἡ κεφαλὴ του ὁμοίως ἔκλινε πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἡ ψυχὴ του συνώδευε τὴν ψυχὴν της πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὁ δ' Οὐβέρτος, μείνας μόνος ἐπὶ τοῦ κόσμου, μονώτερος ἢ ποτέ, διότι καὶ πᾶσα ἐλπίς καὶ πᾶν ὄνειρόν του ἐσβέσθη, ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν εἰρκτῶν, ἀνέθηκεν εἰς αὐτὰς τὸ μέγιστον μέρος τῆς περιουσίας του, καθυπέβαλεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἀναφορὰν περὶ τῆς ἐν Ἀμερικῇ καταστάσεως αὐτῶν, περιέχουσιν καὶ πολλοὺς κατὰ τῆς κεφαλικῆς ποινῆς σπουδαίους

λγους, καὶ ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, κατεκλείσθη εἰς
 τὰς δημοσίους φυλακὰς, καὶ διδάσκων τὸν λόγον τῆς ἀλη-
 θεας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἀπέδωκεν εἰς τὴν κοινωνίαν πολλοὺς
 χρηστοὺς πολίτας ἀντὶ πολλῶν κακούργων, ἐκ τῶν μὴ εἰς
 θάνατον καταδεδικασμένων.

Τ Ε Λ Ο Σ .

